

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟ ΒΙΒΛΙΟ
ΤΟ ΙΣΡΑΗΛ ΣΤΟΝ ΑΣΤΕΡΙΣΜΟ ΤΗΣ ΑΚΙΝΗΣΙΑΣ

ΛΕΥΚΩΣΙΑ, ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2018

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

1. ΙΕΡΟΥΣΑΛΗΜ ΧΩΡΙΣ ΠΥΞΙΔΑ... 8/12/2017
2. ΤΙ ΘΕΛΕΙ Ο Β. ΝΕΤΑΝΙΑΧΟΥ; 29/10/2017
3. ΠΡΑΣΙΝΟ ΚΑΙ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΦΟΝΤΟ, 2/4/2017
4. ΤΟ ΠΑΡΙΣΙ ΔΕΙΧΝΕΙ ΤΟ ΔΡΟΜΟ... 23/1/2017
5. ΜΗ ΒΕΤΟ ΣΤΟΝ ΒΕΝΙΑΜΙΝ... ΤΡΑΜΠ! 29/12/2016
6. ΣΙΜΟΝ ΜΕ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΝΕΥΜΑ, 28/9/2016
7. ΔΕΛΤΑ ΜΕ ΙΣΡΑΗΛ, 10/7/2016
8. ΚΩΔΙΚΟΣ «ΠΑΡΙΣΙ» ΓΙΑ ΝΕΤΑΝΙΑΧΟΥ, 4/6/2016
9. ΙΣΡΑΗΛ-ΤΟΥΡΚΙΑ ΣΤΗ ΣΥΝΟΔΟ ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΗ, 4/2/2016
10. Η Μ. ΑΝΑΤΟΛΗ ΣΤΟ ΡΥΘΜΟ ΦΑΜΠΙΟΥΣ... 7/2/2016
11. ΚΩΔΙΚΟΣ» ΕΛΒΕΤΙΑ ΣΤΗΝ Α. ΜΕΣΟΓΕΙΟ, 29/12/2015
12. ΙΣΡΑΗΛ-ΤΟΥΡΚΙΑ: ΔΙΑΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ», 4/9/2015
13. ΣΤΗ ΡΩΜΗ Η ΝΕΑ ΣΕΛΙΔΑ, 1/7/2015
14. ΙΣΡΑΗΛ: ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ, 15/3/2015
15. ΚΑΛΠΕΣ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ, ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ! 26/12/2014
16. ΜΗΝΥΜΑ ΠΑΡΙΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΝΕΤΑΝΙΑΧΟΥ, 10/12/2014
17. ΜΗΝΥΜΑ ΠΕΡΕΣ ΣΤΗΝ «ΑΥΤΑΠΑΤΗ»... 31/10/2014
18. Η ΕΛΙΑ, Ο ΠΕΡΕΣ ΚΑΙ Ο ΑΜΠΑΣ! 14/6/2014
19. ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗ ΣΤΗ ΓΡΑΜΜΗ ΑΜΠΑΣ, 6/6/2014

20. ΠΑΥΣΗ ΜΕ ΑΝΑΤΡΟΠΕΣ ΣΤΗ Μ. ΑΝΑΤΟΛΗ, 2/5/2014
21. «ΔΥΣΚΟΛΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ» ΓΙΑ ΝΕΤΑΝΙΑΧΟΥ, 6/3/2014
22. ΤΟ ΜΕΣΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΣΕ ΝΕΟ ΡΥΘΜΟ, 26/7/2013
23. ΙΣΡΑΗΛ: ΤΟ ΣΚΗΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΣΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ, 5/1/2013
24. ΔΕΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ Μ. ΑΝΑΤΟΛΗ, 12/1/2009
25. ΛΩΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ, 29/12/2008

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το βιβλίο αυτό περιλαμβάνει συλλογή από άρθρα γύρω από το μεσανατολικό με επίκεντρο τις εξελίξεις στην εξωτερική πολιτική του Ισραήλ. Θεωρώ ζωτικής σημασίας υπόθεση την κατανόηση των ανακατατάξεων στο μεσανατολικό χώρο με επίκεντρο το Ισραήλ. Όχι μόνο γιατί είναι η ισχυρότερη χώρα στην περιοχή αλλά και, κυρίως γιατί από τις αποφάσεις της εξαρτώνται πολλά: η ειρήνη ή ο πόλεμος! Επειδή με ενδιαφέρει μόνο η πρώτη παράμετρος, επαινώ τον Γ. Ράμπιν και τον Σ. Πέρεζ, ασκώ κριτική στον Β. Νετανιάχου!

Προσθέτω ορισμένα κείμενα γύρω από τις εξελίξεις των τελευταίων ετών στις σχέσεις Ισραήλ-Τουρκίας. Επίσης ορισμένα άρθρα που συνδέουν την Κύπρο, το Ισραήλ και την Τουρκία με τους ενεργειακούς σχεδιασμούς στην περιοχή. Αυτό συμβάλλει στην ευρύτερη κατανόηση των αλλαγών που ο χρόνος ή οι ανάγκες της εξωτερικής πολιτικής επιβάλλουν.

Στο τέλος του βιβλίου με τον τίτλο «Δέκα Βήματα για τη Μέση Ανατολή», σημειώνω τις προσωπικές μου απόψεις για το τι μπορεί να περιλαμβάνει, ως κύρια σημεία, ένα περιεκτικό σχέδιο ειρήνευσης στη Μέση Ανατολή.

Λάρκος Λάρκου, Ιανουάριος, 2018

Η απόφαση του αμερικανού προέδρου να μεταφέρει την αμερικάνικη πρεσβεία από το Τελ-Αβίβ στην Ιερουσαλήμ συνιστά μια πολύ αρνητική εξέλιξη για την ειρηνευτική διαδικασία για επίλυση του μεσανατολικού. Κανείς δεν μπορεί να προβλέψει αυτή τη στιγμή τις συνέπειες από αυτή την παράλογη απόφαση. Επί της ουσίας, πρόκειται για ισχυρό κτύπημα κατά της απόφασης της διεθνούς κοινότητας να διατηρεί τις πρεσβείες στο Τελ-Αβίβ, καθώς με την πρακτική αυτή, έδινε το σήμα ότι το καθεστώς της πόλης θα αποτελέσει μέρος της συνολικής επίλυσης του μεσανατολικού.

Είναι προφανές ότι ο ρόλος των ΗΠΑ στην παγκόσμια σκηνή αλλάζει άρδην. Επί προεδρίας Ομπάμα, κυριάρχησε η τάση για μεσολάβηση και διαιτησία, άλλοτε με επιτυχία (Κούβα, Ιράν, Κολομβία), άλλοτε όχι (Μεσανατολικό, Συρία). Οι ΗΠΑ επί Ομπάμα έδειξαν ένα διαφορετικό πρόσωπο, ακόμα και με μια σχετική επιτυχία η προσπάθεια να κλείσει την περιβόητη φυλακή στη βάση στο Γκουαντάναμο- κληρονόμησε 242 κρατουμένους, τώρα 40.

Επί Τραμπ οι ΗΠΑ έχουν εξελιχθεί σε δύναμη απορρύθμισης των διεθνών σχέσεων, και έτσι προβάλλουν ως παράγονοντας αβεβαιότητας και σύγχυσης ως προς τι σημαίνει «Αμερική αλά Τραμπ».

Απαρριθμίζω:

Απόφαση Τραμπ για αναγνώριση της Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσας του Ισραήλ.

Οπισθοδρόμηση της συμφωνίας των ΗΠΑ με την Κούβα.

Διαρκής επίθεση επί της συμφωνίας για τον έλεγχο του πυρηνικού προγράμματος του Ιράν.

Αποχώρηση από την παγκόσμια Συνθήκη των Παρισίων για την κλιματική αλλαγή.

Αποχώρηση από Παγκόσμιο Σύμφωνο του ΟΗΕ που είχε ως στόχο την καλύτερη διαχείριση της μεταναστευτικής ροής και των προσφύγων, καθώς ο Τραμπ έκρινε στις 3 Δεκεμβρίου ότι είναι «ασύμβατο» με την πολιτική του στο μεταναστευτικό ζήτημα. Σημειώνω ότι τον Σεπτέμβριο του 2016, τα κράτη μέλη της ΓΣ του ΟΗΕ είχαν υιοθετήσει ομόφωνα ένα κείμενο υπό τον τίτλο «Διακήρυξη της Νέας Υόρκης για τους Πρόσφυγες και τους Μετανάστες», -υποδοχή, χορήγηση βοήθειας, επαναπατρισμοί των ροών προσφύγων και μεταναστών.

Η αναγνώριση της Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσας του Ισραήλ συνιστά μια ακόμα λανθασμένη απόφαση. Σε δηλώσεις τους πολιτικοί ηγέτες πήραν θέση επί του θέματος.

Ο ΓΓ του ΟΗΕ Α. Γκουτέρες δήλωσε ότι «δεν υπάρχει άλλη εναλλακτική παρά μόνο η λύση των δύο κρατών για το Ισραήλ και τους Παλαιστίνιους».

Η Φ. Μογκερίνι ως «Υπουργός Εξωτερικών» της ΕΕ υπογράμμισε ότι «η Ιερουσαλήμ πρέπει να είναι η πρωτεύουσα τόσο του Ισραήλ όσο και ενός μελλοντικού παλαιστινιακού κράτους. Η Ευρωπαϊκή Ένωση έχει ξεκάθαρη και ενιαία θέση. Πιστεύουμε πως η μόνη ρεαλιστική λύση στη σύγκρουση ανάμεσα στο Ισραήλ και στους Παλαιστίνιους βασίζεται σε δύο κράτη με την Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσα και των δύο».

Ο πρόεδρος της Παλαιστινιακής Αρχής Μ. Αμπάς προειδοποίησε τον Τραμπ για τις «επικίνδυνες συνέπειες που θα είχε μια τέτοια απόφαση για την ειρηνευτική διαδικασία, την ασφάλεια και τη σταθερότητα στην περιοχή και στον κόσμο».

Ο βασιλιάς Σαλμάν της Σαουδικής Αραβίας σημείωσε ότι «μια τέτοια απόφαση υπάρχει κίνδυνος να προκαλέσει «την οργή των μουσουλμάνων» και τη χαρακτήρισε «επικίνδυνο βήμα».

Ο πρόεδρος της Τουρκίας Τ. Ερντογάν, δήλωσε ότι «η Ιερουσαλήμ είναι μια κόκκινη γραμμή για τους μουσουλμάνους».

Η Ιορδανία, προειδοποίησε ότι για «πολύ σοβαρές συνέπειες» και για «τους κινδύνους κλιμάκωσης της έντασης».

Ο πρόεδρος της Γαλλίας Εμανουέλ Μακρόν εξέφρασε τη «βαθιά ανησυχία» του.

Η πρωθυπουργός της Βρετανίας Τ. Μέυ ανέφερε ότι «διαφωνούμε με τις ΗΠΑ. Πιστεύουμε ότι δεν βοηθά στην εξεύρεση ειρηνικής λύσης».

Ο Υπουργός Εξωτερικών της Γερμανίας Ζ. Γκάμπριελ επισήμανε πως «καθετί που συμβάλλει στην αναζωπύρωση της κρίσης είναι αντιπαραγωγικό αυτή τη στιγμή».

Το ρωσικό Υπουργείο Εξωτερικών δήλωσε πως «η απόφαση των ΗΠΑ να αναγνωρίσουν την Ιερουσαλήμ ως πρωτεύουσα του Ισραήλ κινδυνεύει να προκαλέσει επιδείνωση της ισραηλινο-παλαιστινιακής σύγκρουσης»

Τα ζητήματα της ειρήνης ή των συνεπειών από αυτή την απόφαση δεν ενδιαφέρουν τον Τραμπ. Ούτε οι αντιδράσεις της διεθνούς κοινότητας, ούτε η καταστροφή της όποιας ελπίδας για επανάληψη της διαπραγμάτευσης. Τίποτε από τα πιο πάνω δεν έχουν ληφθεί υπόψιν στη λήψη της απόφασης στις 6 Δεκεμβρίου, είναι αδιάφορα γι' αυτόν.

Η χρονική συγκυρία εξηγεί το γιατί τώρα: είναι ιδιαιτέρως πιθανό το ενδεχόμενο ο Τραμπ να καταστρέψει τη διαδικασία ειρήνευσης στη Μέση Ανατολή για λόγους προσωπικής προστασίας από τον κίνδυνο δίωξής του από την αμερικάνικη δικαιοσύνη! Η διαδικασία της δικαστικής έρευνας για την ενδεχόμενη παρέμβαση της Ρωσίας στις αμερικάνικες εκλογές του 2016 άρχισε να ακουμπά τον ίδιο τον Τραμπ, καθώς η δικαιοσύνη βρήκε ένοχο τον τέως σύμβουλό του Τραμπ για θέματα εθνικής ασφάλειας Φλυν για ψευδορκία μπροστά στο FBI. Οι έρευνες πλέον τον ακουμπούν!

Ο Τραμπ με την απόφασή του για τη μεταφορά της πρεσβείας των ΗΠΑ στην Ιερουσαλήμ, επιχειρεί μια αλλάξει την ατζέντα και ελπίζει (όχι άδικα) σε «προστασία» από το πανίσχυρο εβραϊκό λόμπυ. Φαντάζει, κάπως δύσκολο, ακόμα και με τα αμερικάνικα πρότυπα να διωχθεί ένας πρόεδρος που έλαβε αυτή την απόφαση για την Ιερουσαλήμ! Πρακτικά, θυσίασε κάθε ελπίδα για μεσολάβηση στο μεσανατολικό στην προσπάθειά του να κτίσει τείχος προστασίας γύρω από τον ίδιο και έτσι να παρεμποδίσει τις έρευνες για ενδεχόμενη δική του «παρεμπόδιση» της δικαιοσύνης στο ζήτημα της

ανάμειξης της Μόσχας στις αμερικάνικες εκλογές! Μια απόφαση που, μάλλον, ταιριάζει στη δική του πολιτική σκέψη: υποσχόμενος να κάνει την Αμερική «μεγάλη ξανά» πέτυχε ακριβώς το αντίθετο. Να μετατρέψει τη χώρα του σε συνεχή δημιουργό αστάθειας, εντάσεων και ερωτηματικών για το ποιο πιθανώς να είναι το επόμενο λάθος!

Μέσα σε αυτό το κλίμα συνεργάτης του Τραμπ «αναφερόμενος σε μια ενδεχόμενη επανέναρξη της ειρηνευτικής διαδικασίας, που έχει διακοπεί το 2014, είπε πως ο Ντόναλντ Τραμπ είναι έτοιμος να ταχθεί υπέρ της «λύσης δύο κρατών» αν οι Ισραηλινοί και οι Παλαιστίνιοι συμφωνούν σε αυτό». Ο Β. Νετανιάχου απέδειξε πολλές φορές ότι δεν ενδιαφέρεται για συνομιλίες και ότι επιδιώκει την επιβολή μιας de facto μονομερούς ρύθμισης με τη χρήση της στρατιωτικής ισχύος της χώρας του. Έτσι ο Ν. Τραμπ ταυτίζεται πλήρως με τον πολιτική της μη λύσης που ακολουθεί ο Β. Νετανιάχου, καθώς αυτή είναι η πραγματική ερμηνεία της φράσης «αν οι Ισραηλινοί και οι Παλαιστίνιοι συμφωνούν...»

ΤΙ ΘΕΛΕΙ Ο Β. ΝΕΤΑΝΙΑΧΟΥ; 29/10/2017

Πώς η μια ακραία πλευρά την στηρίζει την άλλη; Πώς αλληλοστηρίζονται οι πολιτικοί της πόλωσης, του μη συμβιβασμού, της συνέχισης των ρήξεων; Πώς ο Νετανιάχου ζει από την εκμετάλλευση του φόβου που προκαλεί η «Χαμάς»;

Από το ΑΠΕ/Reuters στο ΚΥΠΕ στις 18 Οκτωβρίου τα εξής:

«Ο πρωθυπουργός του Ισραήλ Β. Νετανιάχου διεμήνυσε ότι δεν πρόκειται να διεξαγάγει ειρηνευτικές διαπραγματεύσεις με μια παλαιστινιακή Κυβέρνηση η οποία θα εξαρτάται από τη στήριξη του ισλαμιστικού κινήματος Χαμάς, αντιδρώντας στη συμφωνία συμφιλίωσης των δύο ισχυρότερων παλαιστινιακών παρατάξεων.

Η Χαμάς, η οποία κυριαρχεί στη Γάζα, και η Φάταχ του Παλαιστίνιου Προέδρου Μαχμούντ Αμπάς, η οποία εδρεύει στη Δυτική Όχθη, επισφράγισαν την περασμένη εβδομάδα στο Κάιρο μια συμφωνία βάσει της οποίας η Χαμάς θα παραδώσει στη Φάταχ τον έλεγχο της Γάζας,

συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής σημασίας συνοριακής διέλευσης στη Ράφα. Βάσει της συμφωνίας για τη συμφιλίωση, περίπου 3.000 στελέχη της Φάταχ θα ενταχθούν στη δύναμη αστυνόμευσης της Γάζας, αλλά η Χαμάς θα παραμείνει η ισχυρότερη ένοπλη παράταξη στον θύλακα, όπου υπολογίζεται πως διαθέτει 25.000 καλά εξοπλισμένα στελέχη.

Βάσει της συμφωνίας αυτής, η οποία συνήφθη με τη μεσολάβηση της Αιγύπτου, ο έλεγχος της Γάζας και της Δυτικής Όχθης θα περιέλθει στην Κυβέρνηση της Φάταχ υπό τον Πρωθυπουργό Ράμι αλ Χαμντάλα, ενώ δεν προβλέπεται να αναλάβουν Υπουργεία στελέχη της Χαμάς.

Ο Β. Νετανιάχου επανέλαβε την απαίτηση του Ισραήλ η Χαμάς να ικανοποιήσει μια σειρά όρων που έχει θέσει, πριν ξαναρχίσουν διαπραγματεύσεις.

Κατ' εφαρμογή «προηγούμενων αποφάσεων», το Ισραήλ «δεν θα διεξαγάγει διπλωματικές διαπραγματεύσεις με μια παλαιστινιακή κυβέρνηση που θα εξαρτάται από τη Χαμάς, μια τρομοκρατική οργάνωση η οποία καλεί να καταστραφεί το Ισραήλ, όσο δεν εκπληρώνει τους ακόλουθους όρους», σύμφωνα με την ανακοίνωση του Νετανιάχου.

Ο Β. Νετανιάχου αναφέρθηκε κατόπιν σε επτά όρους, οι σημαντικότεροι εκ των οποίων προβλέπουν:

η Χαμάς θα προχωρήσει στην αναγνώριση του Ισραήλ,

θα καταθέσει τα όπλα,

θα διακόψει πλήρως τις σχέσεις της με το Ιράν,

θα επιστρέψει τα πτώματα ισραηλινών στρατιωτών,

θα απελευθερώσει ισραηλινούς στρατιώτες και πολίτες που οι ισραηλινές αρχές πιστεύουν πως κρατούνται στη Γάζα,

η Παλαιστινιακή Αρχή του Αμπάς θα αναλάβει τον πλήρη έλεγχο της ασφάλειας στον παραθαλάσσιο παλαιστινιακό θύλακα.

Ο Νάμπιλ Αμπού Ρουντέινα, εκπρόσωπος του Αμπάς, τόνισε ότι η ανακοίνωση του Νετανιάχου «δεν μεταβάλλει την επίσημη παλαιστινιακή

θέση ότι θα προχωρήσουμε μπροστά στην προσπάθεια συμφιλίωσης των δύο παρατάξεων».

Ο Ρουντέινα πρόσθεσε ότι η επιστροφή της Παλαιστινιακής Αρχής στη Γάζα χαιρετίστηκε από τις μεγάλες δυνάμεις, συμπεριλαμβανομένων των ΗΠΑ, ενώ έκρινε ότι η διαδικασία συμφιλίωσης θα οδηγήσει στην «πραγμάτωση των προσδοκιών του λαού μας», που είναι «ο τερματισμός της κατοχής και η εγκαθίδρυση ανεξάρτητου Παλαιστινιακού Κράτους».

Η ανακοίνωση Νετανιάχου θεωρείται βέβαιο ότι θα ικανοποιήσει τη δεξιά πτέρυγα του κόμματός του και του κυβερνητικού συνασπισμού του, καθώς και πολλούς εποίκους. Νωρίτερα, η κυβέρνηση του Ισραήλ ανακοίνωσε νέα σχέδια για την ανέγερση οικισμών για χιλιάδες εποίκους στην κατεχόμενη Δυτική Όχθη» (18 Οκτωβρίου 2017).

Δεν έχω καμιά αμφιβολία για την πολιτική που ασκεί ο Β. Νετανιάχου. Δεν επιδιώκει διαπραγματεύσεις, ούτε έναν βιώσιμο συμβιβασμό με την παλαιστινιακή ηγεσία. Παίζει με το χρόνο, κτίζει νέους οικισμούς και εφαρμόζει την πιο αδιάλλακτη πολιτική που εφάρμοσε ισραηλινή ηγεσία στο παλαιστινιακό.

Ο Β. Νετανιάχου τρεφόταν από την ανόητη ηγεσία της Χαμάς και τώρα που αυτή η ηγεσία κάνει στροφή στο ρεαλισμό, έρχεται ο ίδιος να θέσει τόσους και τέτοιους όρους που καθιστούν τη διεξαγωγή διαπραγματεύσεων ανέφικτη. Είναι τόσο προβλέψιμος ο Νετανιάχου που και αν ακόμα η «Χαμάς» δεχόταν αυτούς και άλλους τόσους όρους, θα σκεφτόταν ότι οι πλάκες του Μωυσή δεν ήταν γραμμένες με μολύβι, έτσι για να έχει κάποιο πρόσχημα για να παίζει με το χρόνο.

Είναι μεγάλη ατυχία για την περιοχή το γεγονός πως η ηγεσία της «Χαμάς» δεν έκανε αυτά τα βήματα όταν η κυβέρνηση Ομπάμα και ο Υπουργός Εξωτερικών Τ. Κέρυ έκαναν πολύ σοβαρές προσπάθειες για επίλυση-από το 2013 μέχρι τον Απρίλιο του 2014. Τώρα που η «Χαμάς» έκανε βήματα μπροστά, στην ηγεσία των ΗΠΑ βρίσκεται ο Τραμπ, διαπραγματευτής του Τραμπ είναι ο Τζέισον Γκρίνμπλατ και ειδικός απεσταλμένος ο γαμπρός του Τραμπ Τζάρεντ Κούσνερ!

Το κλειδί για την πορεία των πραγμάτων στο μέλλον βρίσκεται στη φράση «η Χαμάς θα παραδώσει στη Φάταχ τον έλεγχο της Γάζας συμπεριλαμβανομένης της στρατηγικής σημασίας συνοριακής διέλευσης στη Ράφα». Συνεπώς το μεγάλο πρόβλημα που αφορούσε τη δραστηριότητα

ενόπλων της «Χαμάς» επιλύεται καθώς η Φατάχ θα ανακτήσει τον πολιτικό και στρατιωτικό έλεγχο της Γάζας.

Τι ενοχλεί τον Νετανιάχου αφού ο πρόεδρος Αμπάς και η Φατάχ ήταν για χρόνια οι επίσημοι διαπραγματευτές των παλαιστινίων; Τίποτα δεν τον ενοχλεί πλέον. Με τη στήριξη της διοίκησης Τραμπ και με την προσχηματική πολιτική του στο εσωτερικό έχει επιβάλει τη δική του ατζέντα, γι' αυτό και ήταν ο μόνος πολιτικός ο οποίος στήριξε την απόφαση Τραμπ να ακυρώσει την συμφωνία για το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν!

Ο Β. Νετανιάχου λέει ότι δεν θα κάνει συνομιλίες «με μια παλαιστινιακή κυβέρνηση που θα εξαρτάται από τη Χαμάς». Ακριβώς το αντίθετο έγινε: η «Χαμάς» γνωρίζοντας ότι πλέον είναι ένα καμένο χαρτί στο εξωτερικό πεδίο, παρέδωσε το κλειδί των εξελίξεων στον μετριοπαθή Αμπάς και τη ρεαλιστική, φιλοφυτική Φατάχ.

Ο Νετανιάχου στηρίζεται πλέον σε μια ακραία συμμαχία για να κυβερνήσει, στηρίζεται από δυνάμεις που δεν θέλουν ποτέ και κανέναν συμβιβασμό και αυτό είναι κακό για όλους: τους παλαιστινίους, τους ισραηλίτες, την Μέση Ανατολή στο σύνολό της.

ΠΡΑΣΙΝΟ ΚΑΙ ΠΟΡΤΟΚΑΛΙ ΦΟΝΤΟ, 2/4/2017

Δύο ειδήσεις τρέχουν έχοντας έναν κοινό παρονομαστή: την προσπάθεια για αξιοποίηση των υδρογονανθράκων στην Α. Μεσόγειο. Η πρώτη συνδέει την Τουρκία με το Ισραήλ, και η δεύτερη την Κύπρο με την Τουρκία. Σύμφωνα με ρεπορτάζ «ο υποθαλάσσιος αγωγός που θα συνδέει το κοίτασμα Λεβιάθαν με την Τουρκία θα μπορούσε να ολοκληρωθεί σε διάστημα τεσσάρων χρόνων, δήλωσε ένας εκ των εταίρων της κοινοπραξίας που διαχειρίζονται το τεράστιο κοίτασμα στην ισραηλινή ΑΟΖ. Ο Γόσι Αμπού, Εκτελεστικός Διευθυντής της Delek Drilling και Avner Oil (εταίροι στην κοινοπραξία μαζί με Ratio oil exploration και Noble Energy) ανέφερε σε ενημέρωση δημοσιογράφων ότι ο αγωγός μήκους 500 χιλιομέτρων θα μπορούσε να αρχίσει την μεταφορά φυσικού αερίου μέχρι το τέλος του 2020, ένα χρόνο μετά την έναρξη μεταφοράς φυσικού αερίου στο Ισραήλ. «Αυτός είναι ο στόχος» ανέφερε.

Η παραγωγή από το Λεβιάθαν αναμένεται να αρχίσει το 2019. Ο κ. Αμπού σημείωσε ότι συζητούνται περαιτέρω συμφωνίες με την Αίγυπτο, την Ευρώπη και τις Παλαστινιακές Περιοχές, ειδικότερα για παραχώρηση φυσικού αερίου στους ηλεκτροπαραγωγούς σταθμούς της Γάζας και της Δυτικής Όχθης», (ΚΥΠΕ, 23/3/17).

Την επομένη ημέρα τα πράγματα άλλαξαν τροχιά- Κύπρος, Τουρκία. Ο εκπρόσωπος του τουρκικού ΥΠΕΞ Χουσεϊν Μουφτούογλου κάλεσε «την ε/κ πλευρά να σταματήσει να συμπεριφέρεται σαν να είναι ο μοναδικός ιδιοκτήτης του φυσικού αερίου στο νησί και να διακόψει τις δραστηριότητες υδρογονανθράκων. Ο Μουφτούογλου δήλωσε ότι η Τουρκία θα λάβει κάθε μέτρο για τη διαφύλαξη των συμφερόντων της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο και των δικαιωμάτων των τ/κ.

Ο τούρκος αξιωματούχος σχολίασε τη συνάντηση που είχε στις 22 Μαρτίου στις ΗΠΑ ο Πρόεδρος Αναστασιάδης με εκπροσώπους μίας από τις εταιρείες που συμμετείχαν στον τρίτο διαγωνισμό αδειοδότησης στην ΑΟΖ της Κυπριακής Δημοκρατίας. Ο Χουσεϊν Μουφτούογλου ανέφερε ότι αυτές οι επαφές και οι δραστηριότητες υδρογονανθράκων συνεχίζονται μονομερώς παραβλέποντας τα πραγματικά δικαιώματα των Τ/Κ ως κοινοί ιδιοκτήτες του νησιού.

Ο τούρκος αξιωματούχος υπενθύμισε ότι στις 17 Μαρτίου στη συνεδρία Υπουργικού Συμβουλίου εγκρίθηκε υπογραφή συμβολαίου για διερεύνηση και εξόρυξη σε τρεις διαφορετικές περιοχές και με τη συγκεκριμένη εταιρεία. «Αυτή η στάση δείχνει ότι δεν έχουν αντιληφθεί ακόμη την δυναμική της για οικονομική συνεργασία στη βάση του win win που θα παρουσιαστεί στην Ανατολική Μεσόγειο από μια πιθανή συνολική συμφωνία στο Κυπριακό για την οποία η Τ/κ πλευρά και η Τουρκία καταβάλλουν μεγάλη προσπάθεια», ανέφερε.

Ο Χουσεϊν Μουφτούογλου ανέφερε ότι η ε/κ πλευρά επιμένει να μην βλέπει ως ίσους πολιτικά συνεταίρους τους τ/κ. «Αναμένουμε να σταματήσουν να συμπεριφέρονται σαν να είναι οι μοναδικοί ιδιοκτήτες του φυσικού αερίου του νησιού και να διακόψουν τις δραστηριότητες υδρογονανθράκων οι οποίες μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο την περιεκτική λύση του κυπριακού όπως είδαμε και τα προηγούμενα χρόνια. Υπενθυμίζουμε για άλλη μια φορά με αυτή την αφορμή ότι η Τουρκία θά λάβει κάθε μέτρο για την διαφύλαξη των συμφερόντων της Τουρκίας στην

Ανατολική Μεσόγειο και των δικαιωμάτων των τ/κ», (ΚΥΠΕ, ανταπόκριση της Α. Ανδρέου, 24/5/17).

Την ίδια ημέρα ο Υπουργός Εξωτερικών Ι. Κασουλίδης απάντησε στη δήλωση Μουφτούογλου λέγοντας ότι «η Κύπρος θα συνεχίσει με αποφασιστικότητα την πολιτική της στον τομέα των υδρογονανθράκων με πλήρη σεβασμό στο διεθνές και το ευρωπαϊκό δίκαιο... υπενθυμίζοντας ότι ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έχει ξεκάθαρα διατυπώσει τη θέση ότι οι Τουρκοκύπριοι θα επωφεληθούν από την εκμετάλλευση των υδρογονανθράκων, στο πλαίσιο μιας συμφωνημένης διευθέτησης του Κυπριακού. Καλεί επίσης την Τουρκία να συμβάλει με συγκεκριμένες ενέργειες στην επανέναρξη της διαδικασίας των διαπραγματεύσεων και την επίτευξη γρήγορης επανένωσης της Κύπρου».

Η συνεργασία ανάμεσα στην Τουρκία και το Ισραήλ προχωρά, σε περίπου τρία χρόνια θα ολοκληρωθεί η πρώτη μεγάλη κοινοπραξία μεταφοράς φυσικού αερίου στο λιμάνι του Τζείχαν στη νότια Τουρκία, γεγονός που θα οικοδομήσει μια στέρεη συνεργασία από κοινά συμφέροντα ανάμεσα στις δύο χώρες. Αυτή η εξέλιξη αλλάζει μερικώς τα γεωπολιτικά δεδομένα στην περιοχή καθώς «απαγορεύει» επανάληψη κάποιας από τις τόσες επιπολαιότητες που οι δύο χώρες επέδειξαν τα τελευταία χρόνια στη μεταξύ τους συνεργασία.

Η φράση Αμπού παραμένει κρίσιμης σημασίας για τις εξελίξεις στην περιοχή- «θα μπορούσε να αρχίσει την μεταφορά φυσικού αερίου μέχρι το τέλος του 2020, ένα χρόνο μετά την έναρξη μεταφοράς φυσικού αερίου στο Ισραήλ. Αυτός είναι ο στόχος».

Την επομένη ημέρα η Άγκυρα επέλεξε να στείλει προειδοποιητικό μήνυμα στη Λευκωσία σχετικά με τις έρευνες στην κυπριακή ΑΟΖ-ότι «η Τουρκία θά λάβει κάθε μέτρο για την διαφύλαξη των συμφερόντων της Τουρκίας στην Ανατολική Μεσόγειο και των δικαιωμάτων των Τ/κ». Η δήλωση αυτή περιέχει και έναν πρόσθετο συμβολισμό-«οι δραστηριότητες υδρογονανθράκων μπορεί να θέσουν σε κίνδυνο την περιεκτική λύση του Κυπριακού όπως είδαμε και τα προηγούμενα χρόνια», μια σαφής αναφορά στην παλαιότερη παρέμβαση του ερευνητικού σκάφους «Μπάρμπαρος» στην ΑΟΖ της Κύπρου, η οποία οδήγησε σε αναστολή των συνομιλιών ανάμεσα στον πρόεδρο Αναστασιάδη και τον τ/κ ηγέτη Ν. Έρογλου το 2014.

Η εξέλιξη αυτή δεν ήταν δύσκολο να προβλεφθεί δεδομένης της παλαιότερης περιπέτειας με το «Μπάρμπαρος». Λοιπόν, στην πολιτική μετρά μόνο το αποτέλεσμα. Οι αναγκαίες αποδοκιμασίες της τουρκικής στάσης δεν αναιρούν το ουσιώδες: ότι χρειάζεται επικέντρωση στη διαδικασία επίλυσης του κυπριακού, χρειάζεται να καταβληθεί κάθε δυνατή προσπάθεια για να φτάσουμε σε θετικό αποτέλεσμα, έτσι που να απελευθερώσουμε τις παραγωγικές δυνάμεις της Κύπρου για να αξιοποιήσουν τον πλούτο που συνιστούν οι υδρογονάνθρακες.

Η Κύπρος έχει κάθε συμφέρον να κάνει το αυτονόητο. Μαζί με την επίλυση του κυπριακού (αποχώρηση στρατού κατοχής, θεμελιώδεις ελευθερίες, πλήρης συμμετοχή στην ΕΕ), να μπορεί ανεμπόδιστα να γυρίσει σελίδα αξιοποιώντας τα κοιτάσματα υδρογονανθράκων σε όλο το εύρος της κυπριακής ΑΟΖ.

Προωθώντας με το Ισραήλ τη γλώσσα των κοινών συμφερόντων, και, μετά από μια ενδεχόμενη επίλυση του κυπριακού, συμμετέχοντας σε τριμερή συνεργασία με την Τουρκία, ώστε να ενταχθεί το έργο σε μια εφικτή βάση.

Η Κύπρος μπορεί να παίξει καθοριστικό ρόλο, η Τουρκία διαθέτει μια τεράστια αγορά, ενώ το Ισραήλ, εξαιτίας της φυσιογνωμίας του και των συμφερόντων του, μπορεί να ασκεί έναν «συνδετικό» ρόλο στο όλο εγχείρημα.

ΤΟ ΠΑΡΙΣΙ ΔΕΙΧΝΕΙ ΤΟ ΔΡΟΜΟ... 23/1/2017

Παρίσι, 15 Ιανουαρίου 2017: «Μας φαίνεται σημαντικό το γεγονός ότι μέσα στο σημερινό πλαίσιο, 70 χώρες επαναλαμβάνουν ότι η λύση των δύο κρατών είναι η μόνη δυνατή. Είναι τόσο απλό, δεν είναι κάτι περισσότερο», λέει Γάλλος διπλωμάτης.

Το πλήρες ρεπορτάζ από το ΑΠΕ/ΚΥΠΕ στις 15 Ιανουαρίου: «Το Παρίσι υποδέχεται σήμερα μια συμβολική συνάντηση για την ισραηλινοπαλαιστινιακή σύγκρουση, η οποία πραγματοποιείται σ' ένα πλαίσιο που έχει καταστεί εκρηκτικό εξαιτίας του σχεδίου που ανακοίνωσε η επόμενη αμερικανική κυβέρνηση να μεταφέρει την πρεσβεία της από το Τελ Αβίβ στην Ιερουσαλήμ. Περισσότερες από 70 χώρες και διεθνείς

οργανισμοί (ΟΗΕ, Αραβικός Σύνδεσμος, Κουαρτέτο), αλλά όχι και τα ενδιαφερόμενα μέρη, πρόκειται να επαναλάβουν επισήμως ότι η λύση των δύο κρατών, ισραηλινού και παλαιστινιακού, είναι η μοναδική δυνατή οδός για να διευθετηθεί μία από τις παλαιότερες συγκρούσεις στον κόσμο.

Το Ισραήλ έχει απορρίψει, καταγγέλλοντας ως «στημένη», τη διάσκεψη αυτή, η οποία εντάσσεται στο πλαίσιο γαλλικής πρωτοβουλίας, που τέθηκε σε εφαρμογή πριν από έναν χρόνο για να κινητοποιηθεί και πάλι η διεθνής κοινότητα και να παρακινηθούν οι Ισραηλινοί και οι Παλαιστίνιοι να επαναλάβουν τις διαπραγματεύσεις που έχουν διακοπεί εδώ και δύο χρόνια.

Η συνάντηση αυτή είναι κυρίως συμβολική, σε μια στιγμή που η προοπτική των δύο κρατών εξανεμίζεται δεδομένης της κατάστασης επί του πεδίου, που χαρακτηρίζεται από τη συνέχιση του ισραηλινού εποικισμού, τις επιθέσεις και τις απόπειρες επιθέσεων των Παλαιστινίων, τη ριζοσπαστικοποίηση των λόγων και την αύξηση της απογοήτευσης. Είναι επίσης ένας τρόπος να δοθεί ένα στίγμα, πέντε ημέρες πριν από την άφιξη στον Λευκό Οίκο του επόμενου Αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ, ο απρόβλεπτος χαρακτήρας του οποίου προκαλεί άγχος σε πολλούς.

Η Ιερουσαλήμ, ένα εκρηκτικό ζήτημα. Η μεταφορά της πρεσβείας «όχι μόνο θα στερούσε τις ΗΠΑ από κάθε νομιμότητα για να διαδραματίσουν έναν ρόλο στην επίλυση της σύγκρουσης, αλλά θα εκμηδένιζε τη λύση των δύο κρατών», δήλωσε χθες στην εφημερίδα Le Figaro ο Παλαιστίνιος Πρόεδρος Μαχμούντ Αμπάς...

Οι συμμετέχοντες στη διάσκεψη του Παρισιού αναμένεται συνεπώς να επαναλάβουν τη δέσμευσή τους υπέρ μιας λύσης με διαπραγματεύσεις και να υπενθυμίσουν στο τελικό ανακοινωθέν τους τα διεθνή κείμενα αναφοράς σχετικά με τη σύγκρουση, ιδιαίτερα αυτά του ΟΗΕ -χωρίς πάντως να προχωρήσουν σε λεπτομέρειες ή να καθορίσουν υπερβολικά συγκεκριμένες παραμέτρους της λύσης. «Αν το κάνουμε αυτό, μπαίνουμε σε μια ζώνη αναταράξεων», παραδέχεται Γάλλος διπλωμάτης» (ΑΠΕ, 15/1).

Σύμφωνα με το Ρόιτερς (15/1/17) το ανακοινωθέν «επαναβεβαιώνει τα υπάρχοντα διεθνή ψηφίσματα και παροτρύνει τις δύο πλευρές να επαναβεβαιώσουν τη δέσμευσή τους για τη λύση των δύο κρατών». Καλεί επίσης τους πρωταγωνιστές «να απέχουν από μονομερείς ενέργειες οι οποίες προκαταλαμβάνουν το αποτέλεσμα του τελικού στάτους των διαπραγματεύσεων».

Το Παρίσι έδειξε ένα δρόμο και η πρωτοβουλία της Γαλλίας, κατά τη δική μου άποψη, υπήρξε πολύ σωστή. Ωστόσο, όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι η κυβέρνηση Νετανιάχου ελάχιστο ενδιαφέρον δείχνει για την επίλυση του μεσανατολικού στη βάση της πολιτικής των δύο κρατών. Η στασιμότητα δείχνει το κύριο βάρος της ευθύνης για το αδιέξοδο στις επιλογές που κάνει ο κυβερνητικός συνασπισμός υπό τον Νετανιάχου.

Ο τελευταίος ως κεντρικός παίκτης μαζί με ακραία θρησκευτικά κόμματα, συγκροτούν μια συμμαχία που υποστηρίζει τη διατήρηση της υπεροχής του Ισραήλ μέσα από την πολιτική της μη λύσης, γεγονός που εκφράζεται, κυρίως, μέσα από την επιλογή του εποικισμού στη Δυτική Όχθη. Η κυβέρνηση Νετανιάχου επιλέγει το παιχνίδι με το χρόνο και την αλλαγή των συσχετισμών επί του εδάφους.

Η παρελκυστική τακτική του ισραηλινού πρωθυπουργού στις συνομιλίες με τους παλαιστινίους οδήγησε τον πρώην πρόεδρο του Ισραήλ Σ. Πέρες (1 Νοεμβρίου 2014) να επικρίνει την κυβέρνηση Νετανιάχου με την ευκαιρία της εκδήλωσης για την επετείο της δολοφονίας του πρωθυπουργού Γ. Ράμπιν με τη φράση «όσοι αποκήρυξαν τις προσπάθειες για ειρήνευση είναι αφελείς που ζουν στην αυταπάτη και δεν είναι πατριώτες. Είναι κρίμα που η μοναδική ειρηνευτική πρωτοβουλία είναι αραβική. Πού είναι η ισραηλινή ειρηνευτική πρωτοβουλία;»

Το πολιτικό δίλημμα όπως έχει θέσει ο Σ. Πέρες αφορά κάθε ενδιαφερόμενο για το μεσανατολικό και τον αφορά τώρα. Η σύνοδος στο Παρίσι κινήθηκε προς την κατεύθυνση που υιοθετούσε ο Σ. Πέρες - πατριωτισμός σημαίνει ειρήνη, παλαιστινιακό κράτος δίπλα από το κράτος του Ισραήλ, δύο κράτη στην περιοχή σε συνθήκες ασφαλείας για όλους.

ΜΗ ΒΕΤΟ ΣΤΟΝ BENIAMIN... ΤΡΑΜΠ! 29/12/2016

Στις 23 Δεκεμβρίου 2016 το ΣΑ του ΟΗΕ ενέκρινε ψήφισμα σχετικά με τους οικισμούς που οργανώνει το Ισραήλ στα κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη. Το ψήφισμα ζητά, σύμφωνα με το Ρόιτερς, «άμεσο και πλήρη τερματισμό όλων των δραστηριοτήτων σχετικά με τους οικισμούς στα

κατεχόμενα παλαιστινιακά εδάφη, περιλαμβανομένης της Ανατολικής Ιερουσαλήμ».

Παραμονές της ψηφοφορίας γίνονται διπλωματικά «θαύματα». Ο νεοεκλεγείς Πρόεδρος των ΗΠΑ Ν. Τραμπ μιλά εναντίον της ψήφισης ενός τέτοιου ψηφίσματος με το εκπληκτικό σκεπτικό ότι μια υπερψήφισή του «θα θέσει το Ισραήλ σε πολύ φτώχη διαπραγματευτική θέση, και είναι εξαιρετικά άδικο για όλους τους ισραηλινούς», (Ρόιτερς, 22 Δεκεμβρίου). Συνεπώς, κατά Τραμπ «το ψήφισμα το οποίο συζητείται στο ΣΑ σχετικά με το Ισραήλ πρέπει να να τερματιστεί με τη χρήση του βέτο». Η διοίκηση Ομπάμα απάντησε ότι «δεν έχουμε κανένα σχόλιο επί αυτού».

Προηγήθηκε η ευθεία έκκληση Νετανιάχου στις ΗΠΑ να μπλοκάρουν το ψήφισμα. Με tweet διέταξε τις ΗΠΑ ότι «πρέπει να ασκήσουν βέτο σε αυτό το αντισραηλινό ψήφισμα στο ΣΑ την Πέμπτη».

Το βράδι της ίδια ημέρας η είδηση ήρθε από τον αιγύπτιο Πρόεδρο Σίσι. Με εντολή στον πρέσβη της χώρας του στον ΟΗΕ, το σχέδιο ψηφίσματος απεσύρθη. Προηγήθηκε τηλεφωνική επικοινωνία Τραμπ-Σίσι και ο Σίσι πείστηκε να αφήσει το ζήτημα της συνολικής επίλυσης του μεσανατολικού στη διοίκηση Τραμπ! Ως γνωστό, ο νέος αμερικανός πρόεδρος έχει διορίσει έναν θερμό υποστηρικτή της ενίσχυσης των οικισμών στα κατεχόμενα εδάφη ως νέο πρέσβη της χώρας του στο Τελ Αβίβ!

Στις 23 Δεκεμβρίου 4 χώρες (Νέα Ζηλανδία, Σενεγάλη, Βενεζουέλα, Μαλαισία) έκαναν αυτό που δεν μπόρεσε η Αίγυπτος. Το ψήφισμα πέρασε. Είναι σημαντικό πως χώρες με επιρροή όπως η Γαλλία τοποθετήθηκαν πολύ σωστά επί του θέματος. Γι' αυτό ο Γάλλος ΥΠΕΞ Γ. Μ Αϊρόλτ δήλωσε ότι «η συνέχιση της κατασκευής οικισμών αδυνατίζει πλήρως την κατάσταση επί του εδάφους και δημιουργεί πολλή ένταση. Παίρνει μακριά την προοπτική της λύσης των δύο κρατών» (23/12). Το κλειδί βρισκόταν στην Ουάσινγκτον (μη άσκηση βέτο) έτσι που να διευκολυνθεί η διαδικασία ψήφισής του -αναγκαίοι οι εννιά ψήφοι υπέρ και κανένα βέτο στο ΣΑ.

Το ψήφισμα στις 23 Δεκεμβρίου στέλλει ένα σαφές μήνυμα στην κυβέρνηση του Ισραήλ ότι χρειάζεται να τερματίσει τη δημιουργία οικισμών και έτσι να προσέλθει σε ένα διάλογο με τον πρόεδρό Α. Αμπάς για λύσεις σε έναν ιδιαιτέρως κεντρικό ζήτημα. Η παγκόσμια κοινότητα θεωρεί ως βάση για επίλυση τα ψηφίσματα του ΟΗΕ για λύση « δύο κρατών»- καθορισμός συνόρων για να έχουν κράτος οι παλαιστίνιοι στη Δυτική Όχθη,

ασφάλεια για το κράτος του Ισραήλ, πρόσφυγες, πρωτεύουσα του παλαιστινιακού κράτους, έλεγχος στις διόδους από και προς την Ιορδανία.

Δύσκολο να αποτιμήσει κανείς την μακροπρόθεσμη διάσταση αυτής της ψηφοφορίας. Συμπεριφορές όπως αυτή του Τραμπ δεν βοηθούν παρά μόνο την περαιτέρω κλιμάκωση της αστάθειας στην πιο ευάλωτη ζώνη του πλανήτη μας. Ο Τραμπ με την έλλειψη διπλωματικής πείρας θα ωθήσει διεθνείς διενέξεις στα άκρα, θα προσθέσει νέα εύφλεκτη ύλη σε παλαιές εντάσεις, καθιστώντας έτσι το ζήτημα της εξεύρεσης λύσεων στο διεθνές πεδίο ακόμα πιο πολύπλοκο.

Στις 23 Δεκεμβρίου η διεθνής κοινότητα έστειλε ένα σαφές μήνυμα στον Νετανιάχου. Δεν είμαι βέβαιος ότι υπάρχουν πλειοψηφικά ρεύματα στην ισραηλινή κοινωνία που θα διαβάσουν με σοβαρότητα το ψήφισμα. Αυτή την εποχή κυριαρχεί η πλειοδοσία και ο μαξιμαλισμός από την πλευρά της κυβέρνησης Νετανιάχου. Η σωστή κίνηση των ΗΠΑ να διευκολύνουν τη ψήφισή του δείχνει (ακόμα μια φορά) ότι ο Ομπάμα δεν εγκρίνει την πολιτική του πρωθυπουργού του Ισραήλ, γεγονός, ωστόσο, που θα αλλάξει στις 20 Ιανουαρίου.

Μαζί με την ανάληψη της εξουσίας από τον Τραμπ, θα αναλάβει εξουσίες η πολιτική που θα κλιμακώσει την καχυποψία ανάμεσα στο Ισραήλ και την παλαιστινιακή ηγεσία και αυτό είναι ένας πολύ κακός οϊωνός για μια περιοχή όπου οι φανταμενταλιστές του ISIL παραμένουν η πιο σημαντική απειλή στην παγκόσμια ατζέντα.

ΣΙΜΟΝ ΜΕ ΑΝΟΙΚΤΟ ΠΝΕΥΜΑ! 28/9/2016

Στις αρχές του μήνα αυτού ο Σ. Πέρες μίλησε στους μαθητές του Ισραήλ μέσω facebook. Τους είπε «να τολμάτε, να έχετε περιέργεια και να κάνετε μεγάλα όνειρα!». Αυτό ήταν το τελευταίο του μήνυμα πριν το θάνατό του στα 93 του χρόνια, στις 28 Σεπτεμβρίου στα Ιεροσόλυμα από εγκεφαλική αιμορραγία. Το τι μένει από την πολιτική παρουσία ενός πολιτικού, κρίνεται σε αυτή την περίεργη στιγμή.

Ο Σ. Πέρες αγωνίστηκε για τα συμφέροντα της χώρας του, πάλεψε για το δικαίωμα του Ισραήλ να υπάρχει ως κράτος σε συνθήκες ασφαλείας, έδωσε

στη χώρα του δυνάμεις και δυνατότητες. Την ίδια στιγμή, ωστόσο, δεν αγνόησε τα συμφέροντα των παλαιστινίων, και ενώ ήταν μέρος της ιστορικής αντιπαράθεσης μαζί τους, αναθεώρησε τις απόψεις του, κράτησε τους ανοικτούς διαύλους με την παλαιστινιακή ηγεσία με σκοπό να επιτευχθεί η λύση «των δύο κρατών» στη Μ. Ανατολή.

Ο ίδιος έχει μια πρωτότυπη αίσθηση των πραγμάτων. Λέει: «είμαι loser, έχασα εκλογές αλλά είμαι winner. Υπηρέτησα το λαό μου!» Από το 1948 και για 70 χρόνια ήταν μέρος της ιστορικής διαδρομής της χώρας του. Πρόεδρος στην ώριμη φάση του πολιτικού του βίου, (2007-2014), Πρωθυπουργός, αν. Πρωθυπουργός, Υπουργός Εξωτερικών, Υπουργός Άμυνας.

Οι συνθήκες ωριμάζουν όταν σημαντικοί ηγέτες λαμβάνουν σημαντικές αποφάσεις οι οποίες με τη σειρά τους συμβάλλουν στην επιτάχυνση μιας ιστορικής αλλαγής. Έτσι, μαζί με τον Γ. Ραμπίν, δοκίμασαν να αλλάξουν το ρου των πραγμάτων. Επέλεξαν το δρόμο της ειρηνικής διευθέτησης της μεγάλης σύγκρουσης με τους παλαιστίνιους.

Η συμβολή τους στην υπογραφή της Συμφωνίας του Όσλο το 1993, ήταν καταλυτική, όπως και εκείνη του Γ. Αραφάτ. Ο τρεις (Ράμπιν, Αραφάτ, Πέρες) δικαίως έλαβαν το Νόμπελ Ειρήνης το 1994. Μέχρι που ο τυφλός φανατισμός ενός ακροδεξιού ισραηλίτη, οδήγησε στη δολοφονία του Ράμπιν (1995) και αποσυντόνισε την ειρηνευτική διαδικασία. Ο Γιγκάλ Αμίρ με τη φράση «σκότωσα τον Ράμπιν για να μην δώσει τη χώρα μου στους Άραβες», βεβαίωσε ακόμα μια φορά πως η παραλογοισμός δεν έχει σύνορα και πως πολλοί θεωρούν πως ο συμβιβασμός που υπηρετεί τα ζωτικά συμφέροντα και των δύο αντιμαχόμενων πλευρών, ισούται με «προδοσία». Το αποτέλεσμα το βλέπουμε σήμερα. Η καθυποψία αντικατέστησε την ελπίδα, η διαρκής ένταση τη διαρκή ειρήνη.

Κρατώ από τις δηλώσεις ξένων ηγετών για το θάνατο Πέρες τη δήλωση του Μ. Ομπάμα: «ένα φως έφυγε, αλλά η ελπίδα που μας έδωσε θα φωτίζει για πάντα». Ο πρωθυπουργός του Ισραήλ Β. Νετανιάχου ήταν πιο συγκρατημένος, άλλωστε δεν μιλούσαν την ίδια γλώσσα με τον Πέρες. Είπε ότι «εκφράζω βαθιά θλίψη και το χαμό ενός από τους αγαπημένους του έθνους» (τα στοιχεία από ρεπορτάζ στο Reuters, 28/9).

Σημαντική θεωρώ τη δήλωση του πρώην Προέδρου της Κύπρου Γ. Βασιλείου, ο οποίος υπήρξε προσωπικός φίλος του Σ. Πέρες. Ο Γ. Βασιλείου δήλωσε:

«Αναμφισβήτητα ο Πέρες ήταν ένας από τους μεγάλους ηγέτες της εποχής μας και παράδειγμα για όλους μας. Με τη ζωή του, το έργο του απέδειξε ότι πρέπει να αγαπάς τη χώρα σου, να αγωνίζεσαι γι' αυτήν. Ο Σιμόν Πέρες για να πετύχει τις καλύτερες δυνατών σχέσεις με τους Παλαιστίνιους, πήρε πρωτοβουλίες για διαπραγματεύσεις.

Η ζωή του και οι δράσεις του είναι ένα μάθημα και για μας, γιατί μας διδάσκει ότι το μέλλον μιας χώρας έγκειται στην επίλυση όλων των προβλημάτων που μπορεί να έχει με το σύνοικο στοιχείο, στην περίπτωση μας με τους τ/κ, στην περίπτωση του Ισραήλ με τους Παλαιστίνιους για να μπορέσει έτσι να προσβλέπει σε ένα σίγουρο και ασφαλές μέλλον. Με τον θάνατό του, ο Σιμόν Πέρες αφήνει ένα μεγάλο κενό και θα εξαρτηθεί από τις νέες γενιές να προσπαθήσουν να φέρουν σε αίσιο τέρμα τον αγώνα του Πέρες για ειρήνη στην χώρα του και για καλύτερες συνθήκες διαβίωσης για όλους, Ισραηλίτες και Παλαιστίνιους», (ΚΥΠΕ, 28/9).

ΔΕΛΤΑ ΜΕ ΙΣΡΑΗΛ 10/7/2016

Μια από τις σημαντικότερες ειδήσεις της συγκυρίας, βρίσκεται στις δηλώσεις του Υπουργού Ενέργειας του Ισραήλ Γ. Στεϊνίτς στην εφημερίδα «Χουριέτ» στις 29 Ιουνίου. Ο ισραηλινός επίσημος με τον πιο σαφή τρόπο παρουσιάζει τις προτεραιότητες της χώρας του στον τομέα της ενέργειας. Το Ισραήλ, δηλώνει ο Στεϊνίτς, έχει τρεις επιλογές σχετικά με την εξαγωγή φυσικού αερίου στην Ευρώπη:

A. «Η πρώτη επιλογή βρίσκεται στην εξαγωγή μέσα από τις εγκαταστάσεις υδροποιημένου φυσικού αερίου στο Δέλτα της Αιγύπτου... αυτή είναι μια πιθανότητα, αλλά είναι πολύ ακριβή».

B. «Άλλη πιθανότητα είναι η κατασκευή αγωγού μέσω Κύπρου και

Ελλάδας, ενός πολύ μεγάλου αγωγού, κάτω από τη θάλασσα...είναι ένα πολύ μεγάλο έργο, που μπορεί να κρατήσει πολύ περισσότερο. Μπορεί 5 ή 8 χρόνια για να κατασκευάσεις τόσο μεγάλο υποθαλάσσιο αγωγό. Τεχνικά είναι δυνατό, αλλά είναι πολύ ακριβό και πολύ μεγάλο έργο...»

Γ. «Η τρίτη επιλογή βρίσκεται στην πιθανότητα να κάνουμε εξαγωγή στην Ευρώπη μέσω της Τουρκίας. Σε αυτό υπάρχουν δύο πιθανότητες. Η πρώτη με την εξαγωγή φυσικού αερίου στην Τουρκία...η άλλη, οι δύο χώρες να συμφωνήσουν για τη μεταφορά φυσικού αερίου από το Ισραήλ μέσω Τουρκίας στην Ευρώπη..».

Ο Υπουργός, σημειώνει η «Χουριέτ», εκτιμά «ότι ο αγωγός προς την Τουρκία έχει κόστος δύο δις δολάρια «ή και λίγο λιγότερο, που θα μπορούσε να χρηματοδοτηθεί από τον ιδιωτικό τομέα με τη σύμφωνη γνώμη Ισραήλ και Τουρκίας. Αν όλα εξελιχθούν ομαλά, το 2019 το ισραηλινό φυσικό αέριο από το Λεβιάθαν μπορεί να εξαχθεί στην Τουρκία».

Τα πράγματα δεν θα μπορούσαν να ήταν πιο σαφή: πολλοί στη Λευκωσία, κατά τη λαϊκή ρήση, «έσουζαν τα πόδια τους πριν να καβαλλιτζιέσουν». Κατασκεύαζαν αγωγούς από την Α. Μεσόγειο, έπαιρναν και έφερναν χάρτες και σχεδιαγράμματα, κατασκεύαζαν τερματικό στο Βασιλικό χωρίς να λένε ποιος, πότε και με τι κόστος θα το κατασκεύαζε. Ουδέποτε είπαν πώς μια χώρα που χρεοκόπησε το 2013 μπορούσε να φτιάξει τερματικό στην ξηρά αξίας κάποιων δις ευρώ, αρνήθηκαν να πουν δημόσια κάτω από ποιες συνθήκες ασφαλείας θα μπορούσε το Ισραήλ να δεχθεί μεταφορά δική του φυσικού αερίου στο (ενδεχόμενο) να κατασκευαστεί τερματικό στο Βασιλικό.

Τα πιο πάνω δεν σημαίνουν ότι είμαστε μόνο Επιμηθείς αλλά και τυφλοί μπροστά στα πασιφανή. Αδύναμοι να δούμε τα πραγματικά σενάρια, ανήμποροι να αντιληφθούμε τις επιθυμίες άλλων παικτών, ίσως επηρμέντοι από την αναπάντεχη τύχη να γίνουμε κάποιος «ομφαλός» συζητήσεων για την ενεργειακή πολιτική της Ευρώπης, αγνοήσαμε το αυτονόητο: την πραγματικότητα! Αυτή σήμερα παίρνει τη δική της τροπή μετά την συμφωνία Τουρκίας-Ισραήλ να ομαλοποιήσουν τις σχέσεις τους και έτσι να θέσουν τις βάσεις για κοινές πολιτικές στο χώρο της ενέργειας.

Αυτές οι αναπροσαρμογές δεν σημαίνουν ότι η Κύπρος βγήκε εκτός παιχνιδιού. Παραμένει παίκτης κάτω από άλλους, πραγματικούς όρους. Η μεταφορά φυσικού αερίου από το ισραηλινό «Λεβιάθαν» στην Τουρκία,

ίσως, περάσει από την κυπριακή ΑΟΖ, γεγονός που δίνει ένα πλεονέκτημα στη Λευκωσία. Αν και δεν έχει την νομική ισχύ να μπλοκάρει τη μεταφορά, η Λευκωσία αποκτά τη δυνατότητα για ενός είδους διαπραγματευσεις καθώς αυτή η λύση είναι πιο ασφαλής και στοιχίζει λιγότερα.

Σε περίπτωση επίλυσης του κυπριακού, η Κύπρος θα ενταχθεί σε ένα ευρύτερο δίκτυο συμφερόντων και ισχύος, και, σε περίπτωση μη λύσης, θα παρακολουθεί τις μεγάλες ενεργειακές αλλαγές και μέσα μέσα θα εκδίδει και καμιά καταγγελία.

Μια κοινωνία που επιβραβεύει όλους εκείνους που πουλούσαν φυσικά αέρια σαν φύκια με μεταξωτές κορδέλλες, όλους εκείνους που έκτιζαν καριέρα πουλώντας εξυπνάδες για το φυσικό αέριο, δεν είμαι βέβαιος ότι μπορεί να κατανοήσει επαρκώς ποιο ακριβώς είναι το πολιτικό διακύβευμα σήμερα.

Καμιά πρωτοβουλία που συνδέει τον τρίτο γύρο αδειοδότησης γύρω από θαλάσσια τεμάχια στην κυπριακή ΑΟΖ δεν είναι σε θέση να αντικαταστήσει, ή να προσπεράσει, το κεντρικό ζήτημα που συνδέεται με τη δημιουργία δικτύου συμφερόντων (υποδομές, μεταφορά, εξαγωγή) με το Ισραήλ και την Τουρκία, ασφαλώς (με την τελευταία) στην περίπτωση της επίλυσης του κυπριακού. Σε μια άλλη περίπτωση η Κύπρος θα εγκλωβιστεί σε έναν φαύλο κύκλο συζητήσεων χωρίς θεαματικό αποτέλεσμα, καθ' ότι δεν αρκεί η αδειοδότηση, ούτε η ενδεχόμενη ανακάλυψη νέων κοιτασμάτων.

Κρίσιμο ζήτημα παραμένει –στο ενδεχόμενο κατά το οποίο η Κύπρος να μείνει μόνη-, το εάν υπάρχουν τόσες ποσότητες που να κριθούν εμπορικά σημαντικές, το πώς και πού θα γίνει η μεταφορά τους από την κυπριακή ΑΟΖ, ποιος θα αναλάβει το κόστος της μεταφοράς και σε ποιο χρονοδιάγραμμα θα γίνουν αυτά.

Σε αυτή την περίπτωση ότι συνδέεται με το τεμάχιο «Αφροδίτη» θα εξελιχθεί κατά θετικό τρόπο, ενώ τα υπόλοιπα θαλάσσια τεμάχια θα συναντούν δισταγμούς για ολοκληρωμένες επενδυτικές δραστηριότητες εξαιτίας του κλίματος αβεβαιότητας που θα προκύψει στο ενδεχόμενο μη λύσης στο κυπριακό.

Το ζήτημα με το φυσικό αέριο παραμένει σταθερά μια μεγάλη πολιτική πρόκληση, εκτός από εξαιρετη αναπτυξιακή επένδυση. Χρειάζεται σοφία,

μελέτη κάθε σεναρίου και αποφασιστικότητα με στόχο αυτή η εύνοια της φύσης να αποδώσει το μέγιστο όφελος για την Κύπρο.

ΚΩΔΙΚΟΣ ΠΑΡΙΣΙ ΓΙΑ ΝΕΤΑΝΙΑΧΟΥ 4/6/2016

Στις 3 Ιουνίου συνέρχεται στο Παρίσι η Ειδική Σύνοδος για το Μεσανατολικό με τη συμμετοχή του «Κουαρτέτου για τη Μέση Ανατολή» (ΗΠΑ, Ρωσία, ΕΕ, ΟΗΕ), της Αραβικής Λίγκας, του ΣΑ του ΟΗΕ και 20 άλλων χωρών. Στη Σύνοδο αυτή δεν θα λάβει μέρος ούτε το Ισραήλ (που αντιτίθεται στην πραγματοποίηση της Συνόδου), ούτε και οι Παλαιστίνιοι, (που δεν κλήθηκαν, αν και την υποστηρίζουν). Είναι μια πρωτοβουλία της Γαλλικής διπλωματίας που έρχεται με τη φιλοδοξία να συμβάλει στην αναζωογόνησης της διαπραγματευτικής διαδικασίας. Είναι εφικτό κάτι τέτοιο;

Όλα τα στοιχεία δείχνουν ότι η κυβέρνηση Νετανιάχου ελάχιστο ενδιαφέρον δείχνει για την επίλυση του μεσανατολικού στη βάση της πολιτικής των δύο κρατών. Η στασιμότητα δείχνει το κύριο βάρος της ευθύνης για το αδιέξοδο στις επιλογές που κάνει ο κυβερνητικός συνασπισμός υπό τον Νετανιάχου. Ο τελευταίος ως κεντρικός παίκτης μαζί με ακραία θρησκευτικά κόμματα, συγκροτούν μια συμμαχία που υποστηρίζει τη διατήρησης της υπεροχής του Ισραήλ μέσα από την πολιτική της μη λύσης, γεγονός που εκφράζεται, κυρίως, μέσα από την επιλογή του εποικισμού στη Δυτική Όχθη.

Τι θα προσφέρει η Σύνοδος στο Παρίσι; Σύμφωνα με δηλώσεις γάλλων αξιωματούχων, στόχος της Συνόδου είναι να τεθεί ένα χρονοδιάγραμμα μέσα στο οποίο θα καλούνται τα δύο μέρη να οριστικοποιήσουν τη θέλησή τους για πραγματικές συνομιλίες. Εάν αυτό δεν συμβεί τότε θα προχωρήσει η διαδικασία για αναγνώριση ανεξάρτητου παλαιστινιακού κράτους από

διάφορες χώρες. Αυτό το σενάριο ασκεί πραγματική πίεση στην κυβέρνηση Νετανιάχου, η οποία επιλέγει τις μη συνομιλίες, συνεπώς επιλέγει το παιχνίδι με το χρόνο και την αλλαγή των συσχετισμών επί του εδάφους.

Για να δημιουργήσει κάποιες εντυπώσεις στη διεθνή σκηνή ο Β. Νετανιάχου επανέφερε στη δημοσιότητα μια παλαιά πρόταση (από το 2002!) της Αραβικής Λίγκας για αναγνώριση του Ισραήλ από τα αραβικά κράτη έναντι της αναγνώρισης παλαιστινιακού κράτους από το Ισραήλ. Προφανώς μια ξεπερασμένη από το χρόνο ιδέα η οποία δεν προσθέτει κάτι αξιόλογο στη σημερινή κατάσταση πραγμάτων, από τη στιγμή που οι αλληπάλληλες επισκέψεις του αμερικανού ΥΠΕΞ Τ. Κέρι στην περιοχή (11 συνολικά!!) κατά το 2013 και το 2014, οδήγησαν σε κανονικό ναυάγιο τον Απρίλιο του 2014, κυρίως, εξαιτίας της πολιτικής του εποικισμού που εφαρμόζει η κυβέρνηση Νετανιάχου.

Δύο δεδομένα περιπλέκουν την κατάσταση και θέτουν νέες προκλήσεις στη Σύνοδο των Παρισίων. Πρώτο, η έξαρση των επιθέσεων με μαχαίρια από παλαιστίνιους νέους κατά ισραηλινών στους δρόμους κυρίως στα Ιεροσόλυμα και τη Χεβρόνα. Στο πλαίσιο αυτής της μορφής των συγκρούσεων «τον περασμένο χρόνο, ισραηλινές δυνάμεις σκότωσαν 195 παλαιστίνιους, ενώ οι παλαιστίνιοι 30 ισραηλινούς» (Ρόιτερς, 30 Μαΐου),

Δεύτερο, η νέα σύνθεση της κυβέρνησης του Ισραήλ με την προσθήκη του ακραίου κόμματος του Α. Λίμπερμαν («Ισραήλ, το Σπίτι μας») στην κυβερνητική πλειοψηφία και την ανάληψη της θέσης του Υπουργού Άμυνας από τον ίδιο. Ο ίδιος ζει στη σπίτι σε οικισμό μέσα στη Δ. Όχθη, ως Υπουργός Εξωτερικών εξαιτίας των θέσεων του δεν γινόταν δεκτός για επισκέψεις σε σημαντικές δυτικές πρωτεύουσες, και είναι γνωστός οπαδός της θεωρίας για ένα «καθαρό» κράτος του Ισραήλ με μεταφορά αράβων που ζουν μέσα στο Ισραήλ στη Δυτική Όχθη. Ο Β. Νετανιάχου, ενώ συζητούσε διεύρυνση του κυβερνητικού συνασπισμού με τα κεντρικά σχήματα, έκλεισε το διάλογο μαζί τους ψηφίζοντας Λίμπερμαν και τις έξι έδρες που διαθέτει στην Κνεσέτ!

Μπορεί η Σύνοδος στο Παρίσι να φέρει ένα αποτέλεσμα; Βέβαιο είναι, πως παρά την αρνητική στάση των ΗΠΑ έναντι της Γαλλικής πρότασης, (χρονοδιάγραμμα για να διεξαχθούν συνομιλίες, αν αποτύχουν τότε αναγνώριση παλαιστινιακού κράτους), αυτή η πρόταση τυγχάνει ευρείας συζήτησης και αρκετές χώρες, (μεταξύ αυτών και μέλη του ΣΑ του ΟΗΕ) την βλέπουν θετικά δείχνοντας έτοιμες να κάνουν το επόμενο βήμα.

Θεωρώ ότι αυτή η προοπτική έχει πιθανότητες να επηρεάσει εξελίξεις γιατί, η ισραηλινή πολιτική ηγεσία αντιλαμβάνεται το κόστος που θα προκύψει για την ίδια με μια σειρά από τέτοιου είδους αναγνωρίσεις, μαζί με την επακόλουθη συμμετοχή του Παλαιστινιακού κράτους ως κανονικού πλέον μέλους στον ΟΗΕ. Δεν είμαι βέβαιος ότι η κυβερνητική πλειοψηφία υπό τον Νετανιάχου θα κάνει σημαντικές κινήσεις για πρόοδο, ωστόσο το μήνυμα των Παρισίων μπορεί ακουστεί ευκρινέστερα, εφόσον κάνει πράξη την αρχική της ιδέα...

ΙΣΡΑΗΛ-ΤΟΥΡΚΙΑ ΣΤΗ ΣΥΝΟΔΟ ΤΟΥ ΑΠΡΙΛΗ 4/2/2016

Ομάδες εργασίας από τα Υπουργεία Εξωτερικών Τουρκίας και Ισραήλ συναντώνται στις αρχές Απριλίου για αναζητήσουν το επόμενο βήμα στις τουρκοϊσραηλινές σχέσεις. Ο Β. Νετανιάχου δήλωσε στις 23 Μαρτίου στη «Χααρέτζ» ότι «ελπίζει οι επερχόμενες συνομιλίες να φέρουν θετικά αποτελέσματα ώστε να επιτρέψουν την ανανέωση των σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες». Σημείωσε με σημασία ότι «πάντα θέλαμε να διορθώσουμε τις σχέσεις μας με την Τουρκία, αλλά δεν ήμασταν αυτοί που άλλαξαν την κατεύθυνση αυτών των σχέσεων. Αν είναι εφικτό, θα θέλαμε την ομαλοποίηση των σχέσεών μας με την Τουρκία».

Προηγήθηκε η τηλεφωνική συνομιλία Ερτογάν-Ρίβλιν, στην οποία ο ισραηλινός πρόεδρος ευχαρίστησε τις τουρκικές αρχές για τη βοήθεια που έδωσαν για τη μεταφορά στο Ισραήλ των τριών ισραηλινών πολιτών που

έχασαν τη ζωή τους στη διάρκεια της τελευταίας τρομοκρατικής επίθεσης στην Κ/πολη στις 19 Μαρτίου, καθώς και τη βοήθεια για τη γρήγορη μεταφορά των τραυματισμένων σε νοσοκομεία στο Ισραήλ.

Η υπόθεση είναι γνωστή και κρατά σχεδόν έξι χρόνια. Ισραηλινοί κομάντος διενήργησαν επίθεση στο πλοίο «Μαβί Μαρμαρά» το 2010 σκοτώνοντας δέκα ακτιβιστές που μετέφεραν βοήθεια στους παλαιστίνιους στην αποκλεισμένη Λωρίδα της Γάζας. Έκτοτε η κατάσταση παρέμεινε στα όρια του ψυχρού πολέμου ανάμεσα στην Άγκυρα και το Τελ Αβίβ.

Κάθε προσπάθεια για συνεννόηση ήταν σχεδόν καταδικασμένη σε αποτυχία. Οι όροι που έθεσε η Άγκυρα ήταν πολύ μακριά από όσα μπορούσε να δώσει ως αναγνώριση του λάθους από την πλευρά του Β. Νετανιάχου. Η σημαντικότερη εξέλιξη σημειώθηκε τον παρασμένο Δεκέμβριο. Αντιπροσωπείες από τις δύο χώρες (Σινιρλίογλου, Γκόλτ) συναντήθηκαν στην Ελβετία και φαίνεται να ετοίμασαν το έδαφος και τους όρους κάτω από τους οποίους θα μπορούσε να γίνει η ομαλοποίηση των σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες-απολογία, αποζημίωση, καθεστώς εισόδου τουρκικής βοήθειας στη Γάζα.

Οι εξελίξεις στην περιοχή επέβαλαν στις δύο χώρες το υλικό για την αναγκαία στροφή. Τα κοινά συμφέροντα είναι μεγαλύτερης σημασίας από γεγονότα που ανήκουν στο παρελθόν και τα οποία μπορεί να τύχουν ικανοποιητικής διαχείρισης. Κοινό συμφέρον και για τους δύο, η αντιμετώπιση του ISIL. Επίσης κοινό συμφέρον η αποτροπή της αυξανόμενης επιρροής του Ιράν στην περιοχή. Ταυτόχρονα με τις ειδήσεις που ήρθαν από την Ελβετία, ο ισραηλινός πρωθυπουργός Β. Νετανιάχου στις 17 Δεκεμβρίου 2015 υπέγραψε κείμενο απόφασης για την ανάπτυξη του κοιτάσματος αερίου στη θαλάσσια περιοχή του Λεβιάθαν.

Οι συνομιλίες του Απρίλη επικεντρώνονται στη μόνη εκκρεμότητα που καταγράφεται και συνδέεται με τον τρόπο εισόδου της τουρκικής βοήθειας στη Λωρίδα της Γάζας. Οι άλλοι δύο όροι φαίνεται ότι έχουν συμφωνηθεί. Επικρατέστερο σενάριο εξακολουθεί να είναι η αποκατάσταση των διπλωματικών σχέσεων ανάμεσα στις δύο χώρες, η ανταλλαγή πρέσβων και η επανέναρξη μιας πολιτικής συνεννόησης ανάμεσά τους.

Εξαιρετικά απίθανο να επιστρέψουν στις παλαιές εποχές της «προνομιακής συνεργασίας», πιο πιθανό να λειτουργούν σε ένα πιο κανονικό περιβάλλον, με πιθανότητες επιστροφής σε ελεγχόμενες εντάσεις ανάλογα με πιθανές

εξελίξεις στα Ιεροσόλυμα και το τέμενος Αλ Ακτσία, ή πιθανές απρόβλεπτες ενέργειες από την πλευρά της πολιτικά τυφλής οργάνωσης «Χαμάς».

Τα συμφέροντα και η πίεση της συγκυρίας (τρομοκρατία, Ιράν, Λεβιάθαν) λένε «γρήγορη πρόοδος και ομαλοποίηση», το γόητρο και οι δεσμεύσεις απέναντι στην εσωτερική κοινή γνώμη των δύο χωρών, λένε «πρόοδος με αργό βηματισμό».

Η Μ. ΑΝΑΤΟΛΗ ΣΤΟ ΡΥΘΜΟ ΦΑΜΠΙΟΥΣ... 7/2/2016

Η Μ. Ανατολή δείχνει να κινείται. Σε ρεπορτάζ των ΑΠΕ/ΚΥΠΕ στις 31/1/16 αναφέρονται τα εξής:

«Στις 29 Ιανουαρίου ο Υπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας Λοράν Φαμπιούς δήλωσε σε ξένους διπλωμάτες πως η Γαλλία θα επικεντρωθεί εντός των επόμενων εβδομάδων στην προετοιμασία μιας διεθνούς συνόδου (για το μεσανατολικό) με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων μερών και των βασικών τους εταίρων, των Αμερικανών, των Ευρωπαίων, των Αράβων, που θα έχει κυρίως στόχο να προωθήσει και να υλοποιήσει τη λύση των δύο κρατών, σημειώνοντας πως αν οι προετοιμασίες για τη διεθνή σύνοδο οδηγηθούν σε αδιέξοδο «τότε...σε αυτή την περίπτωση χρειάζεται να αναλάβουμε τις ευθύνες μας και να αναγνωρίσουμε το Παλαιστινιακό Κράτος».

Ο ισραηλινός υπουργός Μεταφορών Ισραέλ Κατζ δήλωσε πως το Ισραήλ θα πρέπει να μποϊκοτάρει μια τέτοια συνάντηση- «απερίφραστα, το Ισραήλ δεν θα λάβει μέρος σε μια σύνοδο υπό το καθεστώς απειλής». Ο Φαμπιούς στο παρελθόν είχε καλέσει για τη συγκρότηση μιας διεθνούς ομάδας υποστήριξης, αποτελούμενη από αραβικά κράτη, την Ευρωπαϊκή Ένωση και χώρες μέλη του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών, η οποία θα ασκήσει πίεση στις δύο πλευρές για συμβιβασμούς. Ο Νετανιάχου, όμως είχε χαρακτηρίσει «αντιπαραγωγικές» τις γαλλικές πρωτοβουλίες.

Ο Πρόεδρος της Παλαιστινιακής Αρχής Μαχμούντ Αμπάς, κάλεσε την κυβέρνηση του Ισραήλ να υποστηρίξει την πρωτοβουλία της Γαλλίας για τη διεξαγωγή μιας διεθνούς συνόδου.

Ένας αμερικανός αξιωματούχος αναφερόμενος στη δήλωση του Φαμπιούς τόνισε πως «η θέση των ΗΠΑ σε αυτό το θέμα είναι σαφής. Συνεχίζουμε να πιστεύουμε ότι η πορεία που πρέπει να ακολουθηθεί για την επίλυση της σύγκρουσης είναι τα εμπλεκόμενα μέρη να καταλήξουν σε μια απευθείας συμφωνία σε θέματα του τελικού καθεστώτος».

Τα δεδομένα επί του εδάφους δείχνουν πολύ ανησυχητικά. Το Reuters ενημερώνει κάθε ενδιαφερόμενο ότι «περίπου 550.000 εβραίοι ζουν σε 250 οικισμούς κατά μήκος της Δυτικής Όχθης και της Α. Ιερουσαλήμ...από τον Οκτώβρη του 2015 ισραηλινές δυνάμεις σκότωσαν 152 παλαιστίνους, ενώ από επιθέσεις παλαιστινίων σκοτώθηκαν 26 ισραηλίτες και ένας αμερικανός πολίτης» (31/1/16).

Θεωρώ την πρωτοβουλία Φαμπιούς ως ιδιαίτερος σημαντική και επίκαιρη. Κάποιος χρειάζεται να συμβάλει κατά τρόπο ουσιαστικό και να προσπαθήσει με διαφορετικά υλικά να υλοποιήσει τη λύση των δύο κρατών στο μεσανατολικό. Οι ΗΠΑ έχουν αποτύχει στην προσπάθεια αυτή, καθώς οι ιδιαίτερες σχέσεις ΗΠΑ-Ισραήλ διαθέτουν ισχυρούς κανόνες που φαίνεται να καθορίζουν το πλαίσιο της μεταξύ τους αμοιβαιότητας συμφερόντων.

Εξάλλου η εκλογική μάχη στις ΗΠΑ για το χρίσμα για τις επόμενες προεδρικές εκλογές, ελάχιστα περιθώρια αφήνει για τις ΗΠΑ να δώσουν τον τόνο. Η Γαλλία παίρνει τη σκυτάλη, θέτει έναν στόχο («προετοιμασίες για Διεθνής Διάσκεψη»), και παράλληλα θέτει την ουσιώδη κατεύθυνση: «αν οι προετοιμασίες για τη διεθνή σύνοδο οδηγηθούν σε αδιέξοδο τότε...σε αυτή την περίπτωση χρειάζεται να αναλάβουμε τις ευθύνες μας και να αναγνωρίσουμε το Παλαιστινιακό Κράτος».

Ο Λ. Φαμπιούς είναι σαφής: δεν μιλά για Διάσκεψη που πιθανόν να αποτύχει-μιλά για αδιέξοδο στις προετοιμασίες για μια Διεθνή Διάσκεψη. Η θέση των ΗΠΑ είναι αδιέξοδη. Λένε ότι «τα εμπλεκόμενα μέρη να καταλήξουν σε μια απευθείας συμφωνία σε θέματα του τελικού καθεστώτος», αλλά αυτός είναι ένας ορισμός που οδηγεί σε διαρκή παράταση του αδιεξόδου.

Τα μέρη δεν φαίνεται να καταλήγουν σε συμφωνία, δεν συνομιλούν καν. Οι ΗΠΑ γνωρίζουν πολύ καλά τι πραγματικά συμβαίνει και για ποιο λόγο απέτυχαν οι 13 επισκέψεις Κέρυ στη Μ. Ανατολή το 2013 μέχρι την

κατάρρευσή τους τον Απρίλιο του 2014. Είναι για τον ίδιο λόγο που ο ίδιος ο Τ. Κέρυ αποφάσισε να τερματίσει την ενασχόλησή του με το μεσανατολικό, πρακτικά έβγαλε το μεσανατολικό από την αμερικάνικη ατζέντα-τουλάχιστον μέχρι τις Προεδρικές εκλογές του Νοεμβρίου. Αυτό το κενό έρχεται να καλύψει η Γαλλία. Με διαφορετική οπτική, και με την ελπίδα η πρωτοβουλία Φαμπιούς να δώσει ώθηση για επίλυση ενός μεγάλου προβλήματος μέσα από μια πιο δημιουργική στρατηγική.

«ΚΩΔΙΚΟΣ» ΕΛΒΕΤΙΑ ΣΤΗΝ Α. ΜΕΣΟΓΕΙΟ 29/12/2015

Η είδηση αλλάζει μερικώς τους συσχετισμούς ισχύος στην περιοχή και ανατρέπει παλαιότερους υπολογισμούς, καθώς Τουρκία και Ισραήλ φαίνεται να βρίσκουν τη φόρμουλα για επανενεργοποίηση της διπλωματικής και πολιτικής τους συνεργασίας. Η ρήξη κράτησε πέντε χρόνια: ναυτικές δυνάμεις του Ισραήλ, διενήργησαν επίθεση κατά του τουρκικού πλοίου «Μαβί Μαρμαρά» που έπλεε σε διεθνή ύδατα με κατεύθυνση τη Γάζα. Δέκα νεκροί, ανοικτή ρήξη ανάμεσα στις δύο χώρες, δριμεία επίθεση Ερτογάν κατά Ισραήλ, έκφραση λύπης από τον Νετανιάχου, χωρίς να θίγεται το γόητρο των ισραηλινών ενόπλων δυνάμεων, συμφωνία σε επόμενο στάδιο για αποζημιώσεις των συγγενών των θυμάτων που έφταναν τα 20 εκ δολάρια.

Τι δεν πήγε καλά αυτά τα χρόνια και, παρά τη μεσολάβηση Ομπάμα το 2013, οι σχέσεις δεν γύριζαν σελίδα; Πρώτο, οι «υπέρμετρα» φιλόδοξοι όροι της Άγκυρας για να ικανοποιήσει το δικό της κριτήριο για συνδιαλλαγή, δεύτερο, η άρνηση Νετανιάχου να αφήσει τις ένοπλες δυνάμεις της χώρας του εκτεθειμένες στον κίνδυνο μιας προσφυγής σε διεθνές δικαστικό βήμα, και, τρίτο, οι συνεχείς ανατροπές στη Μ. Ανατολή οι οποίες επιδείνωναν την επικοινωνία ανάμεσα στις δύο χώρες με την επίθεση του ισραηλινού στρατού στη Γάζα το καλοκαίρι του 2014, καθώς και την απόφαση της τουρκικής διπλωματίας για ανοικτή στήριξη Μόρσι στην Αίγυπτο το 2013.

Η συνάντηση αντιπροσωπειών από τις δύο χώρες στην Ελβετία έφερε αποτέλεσμα και έτσι οι δύο χώρες οδηγούνται σε ισχυρές αποφάσεις καθώς οι εξελίξεις στην περιοχή έχουν επείγοντα χαρακτήρα. Κοινά συμφέροντα και κοινές αβεβαιότητες έφεραν την Τουρκία και το Ισραήλ πιο κοντά. Κοινό συμφέρον η αντιμετώπιση του ISIL, της τρομοκρατικής απειλής

ακριβώς δίπλα από την αυλή τους. Κοινό συμφέρον η αποτροπή της αυξανόμενης επιρροής του Ιράν στην περιοχή, καθώς και οι δύο χώρες επιδιώκουν μείωση της παρέμβασής του στην περιοχή.

Η Τεχεράνη στηρίζει στρατιωτικά τις δυνάμεις Άσαντ στη Συρία και τις δυνάμεις της «Χεσμπολλάχ» στο Λίβανο. Η Τουρκία επιδιώκει, ως γνωστόν, την απομάκρυνση του Άσαντ από την εξουσία. Το Ισραήλ επιδιώκει την εξόντωση της «Χεσμπολλάχ», ενώ εκτιμά ότι η συμφωνία για το πυρηνικό πρόγραμμα της Τεχεράνης με τις «πέντε, συν μια δυνάμεις» στις 14 Ιουλίου 2015, θα της επιτρέψει να αυξήσει την επιρροή της στην περιοχή.

Η Τουρκία έχει πλέον ισχυρό αντίπαλο επί του συριακού εδάφους, καθώς η πολιτική Πούτιν δεν φαίνεται να συνδέεται μόνο με την υποστήριξη Άσαντ, αλλά βλέπει την εκεί ναυτική της βάση ως εργαλείο για ευρύτερες παρεμβάσεις στην περιοχή, γεγονός που δεν ενθουσιάζει ούτε το Ισραήλ. Έτσι η Τουρκία θα κατεβάσει τον πήχυ των προϋποθέσεων που θέτει σχετικά με το «Μαβί Μαρμαρά».

Πλέον συζητά την πιθανότητα για απομάκρυνση του στελέχους της Χαμάς Σ. Αρουόρι από το τουρκικό έδαφος, ζητά λιγότερα σε σχέση με την απαίτησή της για πλήρες άνοιγμα της Λωρίδας της Γάζας στον έξω κόσμο, ενώ φαίνεται ότι οι δύο πλευρές έχουν ήδη συμφωνήσει πλήρως στο ζήτημα σχετικά με το ύψος των αποζημιώσεων στους συγγενείς των θυμάτων.

Σχεδόν ταυτόχρονα με τις ελβετικές ειδήσεις, ο ισραηλινός πρωθυπουργός Β. Νετανιάχου στις 17 Δεκεμβρίου 2015 υπέγραψε κείμενο απόφασης για την ανάπτυξη του κοιτάσματος αερίου στη θαλάσσια περιοχή Λεβιάθαν. Οι «λεπτομέρειες» εξηγούν την ταχύτητα της εξέλιξης, καθώς η κρίση στις ρωσοτουρκικές σχέσεις φαίνεται να αποκτά έναν ολόενα και μεγαλύτερο ποσοστό αβεβαιότητας.

Η υπογραφή Νετανιάχου έχει έναν σημαντικό ακροατή, και οι αριθμοί εξηγούν την πολιτική αλλαγή: «η Τουρκία εξαρτάται από εξωτερικούς προμηθευτές κατά 90.5% στον τομέα του πετρελαίου και 98.5% στο φυσικό αέριο. Η Τουρκία αναζητά δρόμους για να διευρύνει τις πηγές της περιλαμβανομένων του Β. Ιράκ του Ισραήλ, έτσι που η Άγκυρα να κατεβάσει την από 65% εξάρτησή της από ρωσικές πηγές» (εφ/δα, «Χουριέτ», 5/12/14).

Η Κύπρος έχει κάθε συμφέρον να παρακολουθεί τις εξελίξεις και να είναι παίκτης σε κάθε σημαντική μεταβολή. Το κλειδί για να παραμείνει παίκτης βάθους είναι η επίλυση του κυπριακού, καθώς έτσι θα απελευθερώσει μέσα και ισχύ για να λάβει μέρος σε κοινοπραξίες συμφερόντων και απρόσκοπτες συνέργειες για αξιοποίηση των κοιτασμάτων φυσικού στη δική της ΑΟΖ. Η απόφαση του Ισραήλ να απελευθερώσει τη διαδικασία αξιοποίησης του κοιτάσματος του Λεβιάθαν, συμπίπτει με την προσπάθεια για αποκατάσταση των διπλωματικών σχέσεων με την Τουρκία.

Οι «τριμερείς» συνεργασίες της Κύπρου, με την Αίγυπτο, την Ελλάδα, και το Ισραήλ, είναι σημαντικές αλλά αποκτούν και νέα στοιχεία. Ήδη το Ισραήλ βλέπει ως πιο συμφέρουσα λύση για το κοιτάσμα Λεβιάθαν, την έτοιμη υποδομή του Τσειχάν στη Νότια Τουρκία.

Είναι ηλίου φαινότορο ότι οι πολυμερείς συνεργασίες συνιστούν το αναγκαίο σταθερό περιβάλλον για τη μεταφορά ενεργείας. Οι μη εντάσεις θα διευκολύνουν τις μεγάλες εταιρείες να λάβουν γρήγορες αποφάσεις και θα επιτρέψουν στη Λευκωσία την ένταξή της σε μια ζώνη ισχύος με σημαντικά πλεονεκτήματα, πρώτα για την ίδια, μετά στους παίκτες της γειτονιάς της και με αξιόλογα και οφέλη για την ενεργειακή πολιτική της ΕΕ.

ΙΣΡΑΗΛ-ΤΟΥΡΚΙΑ: ΔΙΑΛΟΓΟΣ «ΠΡΩΤΗΣ ΤΑΞΕΩΣ» 4/9/2015

Το Ισραήλ κάνει ένα ακόμα βήμα για «επαναπροσέγγιση» με την Τουρκία. Στις 2 Σεπτεμβρίου ο Γενικός Διευθυντής του ισραηλινού Υπουργείου Εξωτερικών Ν. Γκόλτ προσθέτει νέα στοιχεία στις τουρκοϊσραηλινές σχέσεις. Ο Γκόλτ, σύμφωνα με την εφημερίδα «Χουριέτ», δηλώνει τα εξής:

1. «Η Τουρκία είναι πολύ τυχερή που έχει τον Σινιρλίογλου Υπουργό Εξωτερικών της. Είναι πρώτης τάξεως διπλωμάτης».
2. Επικαλείται τις ιστορικές σχέσεις ανάμεσα στις δύο πλευρές, ιδιαίτερα την προστασία που έδωσε στους εβραίους η οθωμανική αυτοκρατορία μετά την ισπανική Ιερά Εξέταση το 1492.

3. Οι δύο χώρες υπήρξαν στρατηγικοί εταίροι για πολλά χρόνια στη διάρκεια του Ψυχρού Πολέμου.
4. Ο «επεκτατισμός του Ιράν» απαιτεί επαναπροσέγγιση από τους «κάποτε στενούς συμμάχους».
5. Ο στόχος κατά Γκολτ: «οι δύο χώρες πρέπει να γίνουν μαζί χορηγοί ασφαλείας στην Α. Μεσόγειο».
6. Δεν είναι μυστικό ότι το επεισόδιο με το «Μαβί Μαρμαρά» στις 31 Μαΐου 2010 και οι δημόσιες δηλώσεις που ακολούθησαν δημιούργησαν προβλήματα -«σήμερα κάτι αλλάζει, βλέπουμε μια αυξανόμενη σύγκλιση των συμφερόντων μας».
7. Σήμερα η Τουρκία είναι σε πόλεμο με το ISIL- «το γκρουπ αυτό είναι απειλή, όχι μόνο για την Τουρκία αλλά και για τη Συρία και το Ισραήλ».
8. Δεν έχουμε λύσει τις διαφορές μας ακόμα για το «Μαβί Μαρμαρά» αλλά κινούμαστε σε «θετική κατεύθυνση».
9. «Και οι δύο χώρες έχουν συμφέρον στην ανάπτυξη των σχέσεών τους, αλλά η διπλωματία θέλει χρόνο».
10. Κλειδί η Γάζα. Η Τουρκία θέλει βελτίωση της κατάστασης εκεί «και το Ισραήλ είναι υποστηρικτικό χωρίς να θέτει σε κίνδυνο την ασφάλειά του», απορρίπτοντας ταυτόχρονα ισχυρισμούς ότι ισραηλινοί επίσημοι «διεξάγουν συνομιλίες με τη Χαμάς».

Ο Ν. Γκολτ επιχειρεί να θέσει τα ζητήματα στις σχέσεις της χώρας του με την Τουρκία πάνω σε μια διαφορετική κατεύθυνση: πόλεμος κατά του «κοινού εχθρού» ISIL, κοινή απειλή το Ιράν, άρση των παρεξηγήσεων γύρω από το «Μαβί Μαρμαρά» με στόχο να ανοίξει ο δρόμος για πλήρη συνεργασία ικανή να διασφαλίσει μια συμμαχία συμφερόντων, ώστε «οι δύο χώρες να γίνουν μαζί χορηγοί ασφαλείας στην Α. Μεσόγειο».

Μέσα στο πλαίσιο αυτό και η ειδική αναφορά στον νέο ΥΠΕΞ της Τουρκίας Σινιρλίογλου ως «πρώτης τάξεως διπλωμάτη». Μια προφανής ως προς την πολιτικής της βαρύτητα δήλωση, η οποία στοχεύει, όχι μόνο

στο να συμβάλει να κλείσουν οι πληγές του «Μαβί Μαρμαρά», αλλά και να δώσει έμφαση στη μελλοντική τους διάσταση.

Το ζήτημα εξακολουθεί να διαθέτει σαφή ερωτηματικά ως προς το ρυθμό προσαρμογής τους στις νέες πραγματικές συνθήκες στη Μ. Ανατολή. Είναι βέβαιο ότι ο Ερτογάν μετά την εκλογική αναμέτρηση της 7^{ης} Ιουνίου έχει μαλακώσει τις επιθετικές εξάρσεις κατά του Ισραήλ- άλλωστε αρκετοί πολιτικοί και διπλωμάτες άσκησαν κριτική στη συνεχή εμπλοκή της τουρκικής κυβέρνησης στις εσωτερικές υποθέσεις αραβικών χωρών (Αίγυπτος, Συρία) και (δευτερευόντως) στον τρόπο χειρισμού των σχέσεων με το Ισραήλ.

Ο Φ. Σινιρλίογλου διαθέτει πείρα και επιρροή στο σύστημα εξουσίας στην Τουρκία, γεγονός που πιστοποιείται στο ότι εκτός από τις σχέσεις με το Ισραήλ, χειρίζεται και το κυπριακό. Με αυτή την ιδιότητα συνάντησε τον ε/κ διαπραγματευτή Α. Μαυρογιάννη στην διάρκεια της επίσκεψής του στην Άγκυρα. Ο Γκολτ θεωρεί ότι «η διπλωματία θέλει χρόνο» και αυτό ως πολιτική σκέψη ανταποκρίνεται στα πράγματα.

Σε αυτό το στάδιο Σινιρλίογλου και Γκολτ επιχειρούν να δώσουν στη διπλωματία τον αναγκαίο χρόνο με περισσότερη ώθηση σε χειρισμούς που αλλάζουν το σημερινό σκηνικό- «βλέπουμε μια αυξανόμενη σύγκλιση των συμφερόντων μας».

ΣΤΗ ΡΩΜΗ Η ΝΕΑ ΣΕΛΙΔΑ

1/7/2015

Σύμφωνα με τη «Χουριέτ» (23/6/2015) «ανώτεροι τούρκοι και ισραηλινοί διπλωμάτες είχαν μυστικές συνομιλίες στη Ρώμη και ανανέωσαν τις συνομιλίες γεφύρωσης των διαφορών μεταξύ των δύο χωρών» Σύμφωνα με την ισραηλινή «Haaretz» που επικαλείται η «Χουριέτ» «τις μυστικές συνομιλίες διεξήγαγαν ο Γενικός Διευθυντής του ισραηλινού Υπουργείου Εξωτερικών Ν. Γκολτ και ο Υφυπουργός Εξωτερικών της Τουρκίας Φ. Σινιρλίογλου».

Δύο μέρες μετά ο τούρκος Υπουργός Εξωτερικών Μ. Τσαβούσογλου επιβεβαίωσε τη συνάντηση της Ρώμης λέγοντας ότι το Ισραήλ γνωρίζει τις προϋποθέσεις για την επανασύνδεση των σχέσεων- συγγνώμη για την

στρατιωτική επίθεση στο Μαβί Μαρμαρά (2010), αποζημιώσεις στους συγγενείς των θυμάτων, άνοιγμα της Γάζας στον έξω κόσμο. Μέχρι τώρα, το Ισραήλ, κατά τον Τσαβούσογλου, ικανοποίησε μόνο την πρώτη προϋπόθεση...

Η συνάντηση της Ρώμης αποτελεί μια ακόμα προσπάθεια, όπως τόσες άλλες ή αυτή τη φορά κάτι θα γίνει; Δεν είναι εύκολο να προβλέψει κανείς αν αυτή τη φορά κάτι θα αλλάξει. Ωστόσο, αυτή τη φορά οι γύρω εξελίξεις συνηγορούν στο ότι μπορεί να αλλάξει η ροή των πραγμάτων:

1. Οι εξελίξεις γύρω από το ισλαμικό κράτος που επηρεάζει τα συμφέροντα Τουρκίας και Ισραήλ. Η κατάληψη μέρος της Συρίας και του Ιράκ από δυνάμεις του ISIL ευθέως ενοχλεί τις γεωπολιτικές ισορροπίες στην περιοχή, θέτοντας νέα διλήμματα στις δύο πρωτεύουσες.
2. Η ολοκλήρωση των εκλογικών διαδικασιών και στις δύο χώρες. Η Τουρκία αναζητεί συμμαχική κυβέρνηση, ενώ το Ισραήλ σχημάτισε νέα κυβέρνηση μετά από δίμηνες διαβουλεύσεις υπό τον Β. Νετανιάχου.
3. Η ευθεία συμβολή των ΗΠΑ στις προσπάθειες για επίλυση της αντιπαράθεσης και της σε πρώτο χρόνο επανάλληψης των διπλωματικών σχέσεων με επιστροφών των πρέσβων αντιστοίχως σε Άγκυρα και Τελ Αβίβ.
4. Η διαφαινόμενη διάθεση της Άγκυρας να χαμηλώσει τους τόνους σε σημεία της εξωτερικής της πολιτικής ως αποτέλεσμα της πτώσης της εκλογικής επιρροής του κυβερνώντος ΚΑΔ στην εκλογική αναμέτρηση της 7^{ης} Ιουνίου. Η κριτική Γκιουλ σε Ερτογάν-Νταβούτογλου με τη φράση «διόρθωση λαθών στην εξωτερική πολιτική» αφορούσε και το κομμάτι των σχέσεων Τουρκίας-Ισραήλ. Ο Ερτογάν μέσα από τη διπλωματία του μπαλκονιού οδήγησε τις

σχέσεις της Άγκυρας με την Αίγυπτο, το Ισραήλ και τη Συρία σε αδιέξοδο.

5. Η πτώση των ποσοστών του ΚΑΔ, ίσως οδηγήσει και σε πτώση των ποσοστών αλαζονίας που οδήγησαν την Άγκυρα σε απώλεια συμμάχων ή ακόμα και συνομιλητών στη Μ. Ανατολή. Αυτή τη στιγμή η Τουρκία δεν διαθέτει πρέσβεις σε Τελ Αβίβ, Κάιρο και Δαμασκό. Είναι βέβαιο ότι ο μετριοπαθής Τσαβούσογλου, στο βαθμό που θα λιγοστεύουν οι παρεμβάσεις Ερτογάν στο έργο του, θα καταβάλει προσπάθειες για να οδηγηθούν σε επιτυχές αποτέλεσμα οι συνομιλίες της Ρώμης.

6. Η προσπάθεια για «επιστροφή» της τουρκικής διπλωματίας στη Μ. Ανατολή περνά από την αποκατάσταση σχέσεων με το Τελ Αβίβ. Η αναμενόμενη επίσκεψη της Ευρωπαϊκής «Υπουργού Εξωτερικών» Φ. Μογκερίνι στο Ισραήλ μέσα στον Ιούλιο θα βοηθήσει να κατανοήσουμε αν, πόσο και πότε οι σχέσεις Τουρκίας-Ισραήλ θα αλλάξουν πραγματικά σελίδα.

ΙΣΡΑΗΛ: ΤΟ ΣΤΟΙΧΗΜΑ ΤΗΣ ΤΡΙΤΗΣ

15/3/2015

Σε δύο ημέρες οι πολίτες του Ισραήλ ψηφίζουν σε πρόωρες βουλευτικές εκλογές. Τα τελευταία προγνωστικά δίνουν μικρό προβάδισμα στο συνασπισμό της αντιπολίτευσης με επικεφαλής τον ηγέτη των Εργατικών Ι. Χέρζογκ καθώς σύμφωνα με το Reuters (12/3) «η κεντροαριστερή Ζιονιστική Ένωση, κερδίζει 24 ή 25 έδρες στην από 120 μέλη Κνεσσέτ, 3 ή 4 περισσότερες από το Λικούντ». Στην περίπτωση που η διαφορά βρίσκεται στις 4 ή 5 έδρες, η αντιπολίτευση έχει τον πρώτο λόγο στον σχηματισμό νέας κυβέρνησης, σε αντίθετη περίπτωση ο Νετανιάχου θα έχει τη δυνατότητα να συνεργαστεί με τα ακραία θρησκευτικά κινήματα και έτσι να πετύχει μια νέα κυβερνητική θητεία για το Λικούντ, μετά από εννιά χρόνια στην εξουσία.

Ποιο είναι το στοίχημα των εκλογών; Για πολλούς ισραηλίτες η οικονομία, το κόστος ζωής, η αύξηση των ενοικίων, ο πληθωρισμός, η ειρήνευση. Για άλλους το ζήτημα της ασφάλειας, το πυρηνικό πρόγραμμα του Ιράν και η απειλή της Χαμάς. Για άλλους, με πιο ρεαλιστική ανάγνωση των πραγμάτων, η αναζωογόνηση της ειρηνευτικής διαδικασίας, η επίτευξη των στόχων της ασφάλειας των συνόρων του Ισραήλ με την επίτευξη συμφωνίας με τον παλαιστίνιο ηγέτη Α. Αμπάς.

Ηγέτης της ακινησίας παραμένει ο Νετανιάχου. Η προεκλογική τακτική του να φέρει την εκλογική μάχη μέσα στο αμερικάνικο Κογκρέσσο, μάλλον ζημίωσε την εκλογική του στρατηγική καθώς καταγράφεται πτώση των ποσοστών του το τελευταίο διάστημα. Η σύγκρουση για ακόμα μια φορά με τον Μ. Ομπάμα, η ταύτισή του με τους Ρεπουβλικάνους παραμονές ζυμώσεων για την επιλογή υποψηφίων για τις επόμενες εκλογές για πρόεδρο των ΗΠΑ, η επιμονή του να επιβάλει τη γραμμή του στις ΗΠΑ σχετικά με το Ιράν, δείχνει ένα ιδιαίτερο «πάθος» να καθορίσει εκείνος την εξωτερική πολιτική της Ουάσιγκτον. Αγνοεί ή υποβαθμίζει τις ευρύτερες πολιτικές των ΗΠΑ και έρχεται σε ανοικτή διαφωνία με τις «έξι» παγκόσμιες δυνάμεις (ΗΠΑ, Ρωσία, Κίνα, Γαλλία, Μ. Βρετανία, Γερμανία) που συντονίζουν τόσο τις κυρώσεις όσο και τις συνομιλίες για την επίτευξη κοινά αποδεκτής συμφωνίας σχετικής με το πυρηνικό πρόγραμμα της Τεχεράνης έως το τέλος Μαρτίου.

Η προσπάθεια Τ. Κέρι να δώσει ώθηση στις διαπραγματεύσεις απέτυχε, παρά τα 12 ταξίδια του στην περιοχή στη διάρκεια του πρώτου έτους της θητείας του ως ΥΠΕΞ των ΗΠΑ. Η Ουάσιγκτον δεν ακολούθησε τη γνώμη του Τ. Μπέικερ ώστε να αναδείξουν στο διάλογο με το Ισραήλ το κόστος που οι ίδιες υφίστανται από την παράταση του αδιεξόδου στη Μ. Ανατολή. Επεκράτησαν ατελέσφορες πολιτικές και όχι τα μακροπρόθεσμα συμφέροντα, γεγονός που επιτείνει τα αδιέξοδα και ασκεί αφόρητη πίεση στον παλαιστίνιο ηγέτη Μ Αμπάς, έναν πολιτικό που πιστεύει στην επίλυση του μεσανατολικού, ωστόσο, δεν είναι καθόλου βέβαιο αν ο διάδοχός του θα έχει το ανάλογο εκτόπισμα για ανάλογη ρεαλιστική πολιτική.

Μέσα σε αυτό το περιβάλλον η Υπουργός Εξωτερικών της Σουηδίας Μ. Βάλστρομ δήλωσε στις 30 Οκτωβρίου 2014 ότι «η κυβέρνηση λαμβάνει σήμερα την απόφαση να αναγνωρίσει το κράτος της Παλαιστίνης. Η σουηδική κυβέρνηση θεωρεί πως πληρούνται τα κριτήρια του διεθνούς Δικαίου για την αναγνώριση του κράτους της Παλαιστίνης: το έδαφος- αν και χωρίς καθορισμένα σύνορα-, ένας πληθυσμός και μια κυβέρνηση».

Κοινοβούλια ευρωπαϊκών χωρών (Γαλλία, Ιταλία, Ιρλανδία) έχουν ψηφίσει την ετοιμότητά τους να αναγνωρίσουν το παλαιστινιακό κράτος.

Η παρελκυστική τακτική του ισραηλινού πρωθυπουργού στις συνομιλίες με τους παλαιστινίους οδήγησε τον πρώην πρόεδρο του Ισραήλ Σ. Πέρες (1/11/2014) να επικρίνει την κυβέρνηση Νετανιάχου με την ευκαιρία της εκδήλωσης για την επετείο της δολοφονίας του πρωθυπουργού Γ. Ράμπιν με τη φράση «όσοι αποκήρυξαν τις προσπάθειες για ειρήνευση είναι αφελείς που ζουν στην αυταπάτη και δεν είναι πατριώτες. Είναι κρίμα που η μοναδική ειρηνευτική πρωτοβουλία είναι αραβική. Πού είναι η ισραηλινή ειρηνευτική πρωτοβουλία;».

Το δίλημμα για κάθε πολίτη του Ισραήλ για τις εκλογές της 17^{ης} Μαρτίου είναι σαφές: είτε Λικούντ, είτε Συνασπισμός της Κεντροαριστεράς, διατήρηση της σημερινής αστάθειας με τον Νετανιάχου, είτε μια νέα προσπάθεια για επίλυση με τον Ισαάκ Χέρζογκ και την Τζίπι Λίβνι.

Το πολιτικό δίλημμα όπως το θέτει ο Σ. Πέρεζ αφορά κάθε ψηφοφόρο: «όσοι αποκήρυξαν τις προσπάθειες για ειρήνευση είναι αφελείς που ζουν στην αυταπάτη και δεν είναι πατριώτες». Θεωρώ ότι οι δηλώσεις Πέρες αποτελούν μια στρατηγικής σημασίας επισήμανση γιατί πάνω σε αυτήν την αντίληψη (πολιτική θέληση, ειρηνευτικό σχέδιο) βρίσκεται το «μυστικό» για να αλλάξουν τα πράγματα στη Μ. Ανατολή- πατριωτισμός σημαίνει ειρήνη, παλαιστινιακό κράτος δίπλα από το κράτος του Ισραήλ, δύο κράτη στην περιοχή σε συνθήκες ασφαλείας για όλους.

ΚΑΛΠΕΣ ΣΤΟ ΙΣΡΑΗΛ, ΨΗΦΟΦΟΡΙΑ ΣΤΗΝ ΝΕΑ ΥΟΡΚΗ! 26/12/2014

Οι εξελίξεις στην Μ. Ανατολή τρέχουν. Συνάντηση Κέρι-Νετανιάχου στη Ρώμη, συνάντηση Κέρι με άραβες αξιωματούχους στο Λονδίνο, συζητήσεις για σχέδιο ψηφίσματος για το μεσανατολικό στον ΟΗΕ. Το τελευταίο σημείο έχει περισσότερο ενδιαφέρον καθώς προβλέπεται «τερματισμός της ισραηλινής κατοχής παλαιστινιακών εδαφών μέχρι το 2017 και ειρηνευτική συμφωνία μέσα σε έναν χρόνο».

Το προσχέδιο, σύμφωνα με σχετικό ρεπορτάζ στο «Βήμα» υποβλήθηκε από την Ιορδανία, για λογαριασμό των Παλαιστίνιων. Το κείμενο αντίγραφο του οποίου έχει στην κατοχή του το Γαλλικό Πρακτορείο Ειδήσεων αναφέρει ως μία από τις παραμέτρους μιας λύσης μέσω διαπραγματεύσεων «την πλήρη απόσυρση των ισραηλινών δυνάμεων ασφαλείας, που θα τερματίζει την κατοχή που άρχισε το 1967 (...) μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα, το οποίο δεν πρέπει να υπερβαίνει χρονικά το τέλος του 2017».

Ο Παλαιστίνιος πρεσβευτής στον ΟΗΕ Ριγιάντ Μανσούρ, (εκτιμώντας ότι οι ΗΠΑ δύσκολα θα δεχθούν τέτοιο κείμενο), «ανέφερε ότι οι Παλαιστίνιοι είναι πρόθυμοι να τροποποιήσουν το κείμενο και δεν υπάρχει καμία βιασύνη για να υποβληθεί σε ψηφοφορία». Υπό την πίεση από τις ευρωπαϊκές και τις αραβικές χώρες, συμπεριλαμβανομένης της Ιορδανίας, οι Παλαιστίνιοι συμφώνησαν να συνεχίσουν τις διαπραγματεύσεις και με τις Ηνωμένες Πολιτείες για την επίτευξη ενός συναινετικού κειμένου που θα μπορούσε να εγκριθεί από το Συμβούλιο».

Μέσα σε αυτό το κλίμα το Ισραήλ οδηγείται σε πρόωρες εκλογές τον Μάρτιο. Οι δημοσκοπήσεις δείχνουν διαφοροποίηση του εκλογικού σώματος στο Ισραήλ. Πρώτο κόμμα έρχεται η Κεντροαριστερή Λίστα που σχηματίζουν το Εργατικό Κόμμα του Ι. Χέρζοκ μαζί με το κόμμα της Τ. Λίβνι. Σύμφωνα με την Jerusalem Post (12 Δεκεμβρίου 2014) η κεντροαριστερή λίστα κερδίζει 24 έδρες, το Λικούντ 20, το Bayit Yehudi 17, το Yisrael Beytenu 10, το Kulanu 10, το Yesh Atid 9, το United Torah Judaism 8, το Shas 6, το Meretz 6, το Hadash 5 και η United Arab List 5.

Σύμφωνα με την εκτίμηση της εφημερίδας, η Λίστα δεν θα μπορέσει να σχηματίσει κυβέρνηση συνασπισμού με τους αναγκαίους 61 ψήφους, εκτός και εάν συνεργαστεί είτε με το Yisrael Beytenu and Meretz ή το Yesh Atid ως «υπερορθόδοξους». Αντίθετα, ο Νετανιάχου μπορεί εύκολα να σχηματίσει κυβερνητικό συνασπισμό από 71 βουλευτές από τα δεξιά σχήματα ή να προσπαθήσει να σχηματίσει ένα συνασπισμό ευρύτερης (εθνικής) ενότητας με την κεντροαριστερή Λίστα».

Σε κάθε περίπτωση η προώθηση ενός σχεδίου απόφασης στο ΣΑ του ΟΗΕ που να προβλέπει την αποχώρηση των ισραηλινών δυνάμεων από τα παλαιστινιακά εδάφη, βοηθά επί της ουσίας την εκλογική διαδικασία στο Ισραήλ. Η πολυδιάσπαση του εκλογικού σώματος στη χώρα αυτή και η

εξάρτηση κυβερνήσεων από υπερορθόδοξες ομάδες με ακραία στάση δυσκολεύει πολύ την πορεία απέναντι σε μια συμβιβαστική λύση.

Η δυνατότητα να σχηματιστεί ένας μεγάλος συνασπισμός που θα διαπραγματευτεί σοβαρά με τον Α. Αμπάς περνά μέσα από την ψήφο και την σοφία του εκλογικού σώματος των ισραηλινών. Γνωρίζουν τα δεδομένα και μπορούν να συμβάλουν στη διάνοιξη ενός δρόμου που να οδηγεί στο μεγάλο συμβιβασμό στην Μ. Ανατολή.

ΜΗΝΥΜΑ ΠΑΡΙΣΙΩΝ ΣΤΟΝ ΝΕΤΑΝΙΑΧΟΥ 10/12/2014

Η πλειοψηφία της πολιτικής ηγεσίας στο Ισραήλ, σκέφτεται ως εξής: ότι και να κάνουμε στις διαπραγματεύσεις με τους παλαιστίνιους, δεν υπάρχει κάποιο κόστος. Είναι μαζί μας οι ΗΠΑ, άρα μπορούμε να διακόπτουμε τις συνομιλίες, να αγνοούμε τη διεθνή κοινότητα και να πάμε στην οικοδόμηση του επόμενου οικισμού στην κατεχόμενη Δυτική Όχθη. Αυτή η κατάσταση πραγμάτων, φαίνεται να αλλάζει κάπως. Κάποιες χώρες, σκέφτονται να κάνουν κάτι. Έτσι διάβασα με ικανοποίηση το εξής ρεπορτάζ στο ΑΠΕ με ημερομηνία 2 Δεκεμβρίου:

«Οι Γάλλοι βουλευτές τάχθηκαν υπέρ της αναγνώρισης του κράτους της Παλαιστίνης σήμερα, σε μια συμβολικής σημασίας ψηφοφορία που δεν θα επηρεάσει μεν άμεσα τη διπλωματική στάση της Γαλλίας, δείχνει ωστόσο την ολοένα και εντεινόμενη ανυπομονησία που επικρατεί σε πολλές χώρες της Ευρώπης προκειμένου να υπάρξουν εξελίξεις στην ειρηνευτική διαδικασία, που παραμένει σε αδιέξοδο εδώ και πολύ καιρό.

Την πρόταση αυτή υπερψήφισαν 339 βουλευτές, ενώ 151 την καταψήφισαν. Η ψηφοφορία αυτή ακολουθεί την απόφαση της Σουηδίας να αναγνωρίσει την Παλαιστίνη - πρόκειται για τη μεγαλύτερη χώρα της δυτικής Ευρώπης που πήρε μια τέτοια απόφαση -, αλλά και τις αποφάσεις των κοινοβουλίων στην Ισπανία, τη Βρετανία και την Ιρλανδία να διεξάγουν ψηφοφορίες κατά

τις οποίες ενέκριναν μη δεσμευτικές προτάσεις υπέρ της αναγνώρισης.

Το κείμενο, το οποίο κατέθεσε προς ψήφιση το κυβερνών Σοσιαλιστικό Κόμμα και υποστήριξαν τα αριστερά κόμματα και ορισμένοι συντηρητικοί βουλευτές, ζητά από την κυβέρνηση να «χρησιμοποιήσει την αναγνώριση του Παλαιστινιακού Κράτους προκειμένου να επιλυθεί οριστικά η διένεξη». Ούτε ο υπουργός Εξωτερικών της Γαλλίας Λοράν Φαμπιούς, ούτε ο πρωθυπουργός Μανουέλ Βαλς παρέστησαν στην ψηφοφορία.

Η γαλλική κυβέρνηση έχει ξεκαθαρίσει πως δεν θεωρεί ότι δεσμεύεται από το αποτέλεσμα της ψηφοφορίας. «Δεν θέλουμε μία συμβολική αναγνώριση που θα οδηγήσει μονάχα σε ένα εικονικό κράτος» δήλωσε ο υπουργός αρμόδιος για τις Ευρωπαϊκές Υποθέσεις Αρλέμ Ντεζίρ στους βουλευτές μετά την ψηφοφορία. «Θέλουμε ένα παλαιστινιακό κράτος που θα είναι πραγματικό, επομένως θέλουμε να δώσουμε μία ευκαιρία στις διαπραγματεύσεις».

Οι ειδήσεις από τη Γαλλία, την Ισπανία, τη Βρετανία και την Ιρλανδία είναι θετικές. Είναι εξελίξεις που μπορεί να αντιληφθεί το εκλογικό σώμα στο Ισραήλ, και εξ αυτών να λάβει τις αποφάσεις του ενόψει των πρόωρων εκλογών στις οποίες οδηγείται η χώρα, ίσως τον προσεχή Μάρτιο. Η άποψη Αρλέμ Ντεζίρ φαίνεται λογική- «Θέλουμε ένα παλαιστινιακό κράτος που θα είναι πραγματικό, επομένως θέλουμε να δώσουμε μία ευκαιρία στις διαπραγματεύσεις». Αν αυτή την ευκαιρία την αξιοποιήσουν οι πολίτες του Ισραήλ, αυτό θα ήταν το καλύτερο για όλους στη Μέση Ανατολή.

ΜΗΝΥΜΑ ΠΕΡΕΣ ΣΤΗΝ «ΑΥΤΑΠΑΤΗ»... 31/10/2014

Την 1^η Νοεμβρίου ο πρώην πρόεδρος του Ισραήλ Σιμόν Πέρες, επέκρινε εμμέσως την κυβέρνηση του πρωθυπουργού Βενιαμίν Νετανιάχου και τον πίεσε να προτείνει ένα σχέδιο ειρήνευσης με τους Παλαιστίνιους. Σύμφωνα με ρεπορτάζ στο αθηναϊκό «Βήμα», η παρέμβαση του Πέρες έγινε ενώπιον περισσότερων από 10.000 ανθρώπων που είχαν συγκεντρωθεί στο Τελ Αβίβ με την ευκαιρία της επετείου δολοφονίας του πρωθυπουργού Γιτζάκ Ράμπιν. *«Όσοι αποκήρυξαν τις προσπάθειες για ειρήνευση είναι αφελείς που ζουν*

στην αυταπάτη και δεν είναι πατριώτες», είπε ο Πέρες, ο οποίος τιμήθηκε το 1994 με το Νόμπελ Ειρήνης από κοινού με τον Ράμπιν και τον παλαιστίνιο ηγέτη Γιάσερ Αραφάτ.

«Είναι κρίμα που η μοναδική ειρηνευτική πρωτοβουλία είναι αραβική. Πού είναι η ισραηλινή ειρηνευτική πρωτοβουλία; (...) Ο χρόνος μετρά εναντίον μας», προειδοποίησε ο πρώην πρόεδρος του Ισραήλ στην πρώτη δημόσια ομιλία του μετά την αποχώρησή του από το αξίωμα τον Ιούλιο. Ο Πέρες αναφερόταν στο ειρηνευτικό σχέδιο της Σαουδικής Αραβίας, το οποίο προτείνει την εξομάλυνση των σχέσεων μεταξύ των Αράβων και του Ισραήλ με αντάλλαγμα την αποχώρηση των Ισραηλινών από τις περιοχές που κατέλαβαν μετά το 1967».

Θεωρώ ότι οι δηλώσεις Πέρες αποτελούν μια στρατηγικής σημασίας επισήμανση. Πάνω σε αυτήν την αντίληψη (πολιτική θέληση, ειρηνευτικό σχέδιο) βρίσκεται το «μυστικό» για να αλλάξουν τα πράγματα στη Μ. Ανατολή. Είναι σαφές ότι ο Σ. Πέρες λέει δημόσια κάτι που δοκίμασε να επιτύχει ως πρόεδρος-και δεν πέτυχε!-, καθώς ο κυβερνητικός συνασπισμός δυνάμεων υπό τον Νετανιάχου παραμένει πιστός στην αδιέξοδη πολιτική του. Απευθυνόμενος σε ακραίες κομματικές δυνάμεις που θεωρούν ότι το μεσανατολικό θα λύθει με την ισχύ των όπλων και με μη συνομιλίες με την παλαιστινιακή ηγεσία, ο γηραιός Πέρες δεν μάσησε τα λόγια του:

«Όσοι αποκήρυξαν τις προσπάθειες για ειρήνευση είναι αφελείς που ζουν στην αυταπάτη και δεν είναι πατριώτες». Ακριβώς αυτό: πατριωτισμός σημαίνει ειρήνη, συνεργασία, πρόοδο σε συνθήκες ασφαλείας για όλους. Τα υπόλοιπα τα βλέπουμε σε καθημερινή βάση με τις συγκρούσεις, τις εντάσεις στην παλιά πόλη της Ιερουσαλήμ.

Η παρέμβαση Πέρες ακολούθησε την απόφαση της σουηδικής κυβέρνησης να αναγνωρίσει ανεξάρτητο παλαιστινιακό κράτος με τη βεβαιότητα ότι αυτό βοηθά εξελίξεις προς την ειρηνική επίλυση του προβλήματος. Η Υπουργός Εξωτερικών της Σουηδίας Μάργκοτ Βάλστρομ δήλωσε στις 30 Οκτωβρίου ότι «η κυβέρνηση λαμβάνει σήμερα την απόφαση να αναγνωρίσει το κράτος της Παλαιστίνης. Είναι ένα σημαντικό βήμα, που επιβεβαιώνει το δικαίωμα των Παλαιστινίων στην αυτοδιάθεση.

Η σουηδική κυβέρνηση θεωρεί πως πληρούνται τα κριτήρια του διεθνούς Δικαίου για την αναγνώριση του κράτους της Παλαιστίνης: το έδαφος- αν και χωρίς καθορισμένα σύνορα-, ένας πληθυσμός και μια κυβέρνηση.

Ελπίζουμε πως αυτό θα δείξει τον δρόμο και σε άλλους». Ο Παλαιστίνιος πρόεδρος Μαχμούντ Αμπάς χαιρέτισε την απόφαση χαρακτηρίζοντάς την ως «θαρραλέα και ιστορική». Η αντίδραση από τον ισραηλινό ΥΠΕΞ Αβίγκντορ Λίμπερμαν ήταν αντιπαραγωγική. Είπε: «το μεσανατολικό είναι πιο περίπλοκο από τη συναρμολόγηση των επίπλων του ΙΚΕΑ».

Ο επίλογος από το ίδιο ρεπορτάζ στο «Βήμα»: «ο Γιτζάκ Ράμπιν δολοφονήθηκε στις 4 Νοεμβρίου του 1995 στο Τελ Αβίβ από έναν ακροδεξιό ισραηλινό ο οποίος με τον τρόπο αυτό ήθελε να διαμαρτυρηθεί για τις συμφωνίες που είχαν υπογραφεί μεταξύ του Ισραήλ και της Οργάνωσης για την Απελευθέρωση της Παλαιστίνης (ΟΑΠ). Ο Πέρες, που τότε ήταν υπουργός Εξωτερικών, βρισκόταν πλάι στον Ράμπιν λίγα λεπτά προτού ο πρώην πρωθυπουργός δολοφονηθεί την ώρα που απομακρυνόταν από την πλατεία».

Η ΕΛΙΑ, Ο ΠΕΡΕΣ ΚΑΙ Ο ΑΜΠΑΣ! 14/6/2014

Ο Πάπας Φραγκίσκος κατάφερε να κάνει δυνατή μια συνάντηση ανάμεσα στον πρόεδρο του Ισραήλ Σιμόν Πέρες και τον παλαιστίνιο ηγέτη Μαχμούντ Αμπάς για μία, όπως μεταδίδει το «Βήμα», «προσευχή υπέρ της ειρήνης στην πολύπαθη Μέση Ανατολή» στις 8 Ιουνίου 2014. Η τελετή έγινε στους Κήπους του Βατικανού, πρώτα με μία εβραϊκή, μετά με μία χριστιανική και τέλος με μία μουσουλμανική προσευχή στα εβραϊκά, τα αραβικά και τα αγγλικά.

Οι πρόεδροι Πέρες και Αμπάς τόνισαν τη σημασία του αυτονόητου -την σπουδαιότητα μιας ειρηνικής συνύπαρξης παλαιστινίων και ισραηλινών στην Μέση Ανατολή με την επίλυση του προβλήματος και φύτεψαν ένα δέντρο ελιάς, ως σύμβολο ειρήνης.

Από τη δική του πλευρά ο Οικουμενικός Πατριάρχης Βαρθολομαίος σημείωσε ότι «ο σκοπός της σημερινής μας συνάντησης στην Ρώμη είναι η επίτευξη της πολυπόθητης ειρήνης στην Μέση Ανατολή. Ελπίζουμε, με την ευλογία του Θεού και με την φώτιση του Αγίου Πνεύματος, να σημειωθεί σημαντική πρόοδος προς την ειρήνη»- («Μεταρρύθμιση», 9 Ιουνίου).

Τι σημαίνει αυτό το γεγονός; Ασφαλώς κάτι που δεν λύνει το μεσανατολικό καθώς οι εμπνευστές του έχουν επίγνωση του το συμβαίνει επί του εδάφους! Ωστόσο, αυτά τα συμβολικά ανοίγματα, αυτές οι μικρές παρεμβάσεις δείχνουν ότι ο Πάπας Φραγκίσκος έχει μια αίσθηση των πραγμάτων που, σε σύγκριση με άλλους θρησκευτικούς, μπορεί να χαρακτηριστεί ως εντυπωσιακή. Μετέβη πριν λίγες ημέρες στην Μ. Ανατολή. Προσκάλεσε Πέρες και Αμπάς στο Βατικανό. Η συνάντηση έγινε. Αξιοποιεί το κύρος και τις δυνατότητές του για κάτι καλό. Προσθέτει μια αίσθηση εγκυρότητας με ένα συμβολικό μήνυμα ότι η ειρήνη είναι εφικτή! Κάνει κάτι πάνω σε αυτό, έστω με μια ελιά που να θυμίζει κάτι.

Βεβαίως τα πολιτικά προβλήματα χρειάζονται πολιτικές αποφάσεις για να επιλυθούν, καθώς ο Β. Νετανιάαχου κρατά το κλειδί των αποφάσεων, ενώ ο Σ. Πέρες αποχωρεί από την προεδρία τον επόμενο μήνα. Οι συνομιλίες ανάμεσα στις δύο πλευρές βρίσκονται σε στασιμότητα. Εκτιμώ ιδιαίτερα αυτό που επιχειρεί ο Πάπας Φραγκίσκος γιατί κάνει αυτό που πιστεύει και αυτό που του αναλογεί σε μια εποχή που πολλοί σιωπούν και ελάχιστοι πράττουν ακόμα και να δώσουν σε μια ελιά μια συμβολική αξία!

ΣΥΜΦΙΛΙΩΣΗ ΣΤΗ ΓΡΑΜΜΗ ΑΜΠΑΣ 6/6/2014

Ο σχηματισμός μιας κοινής παλαιστινιακής κυβέρνησης από την «Φατάχ» και την «Χαμάς» αποτελεί ένα σημαντικό βήμα στο πολύπλοκο σκάκι των εξελίξεων στη Μ. Ανατολή. Η εμφύλια διαπάλη ανάμεσα στις δύο οργανώσεις, η συνεχής αντιπαλότητα ανάμεσα στον κόσμο που ζει στη Δυτική όχθη του Ιορδάνη και εκείνον στη Γάζα, οι διαφορετικές εκλογικές διαδικασίες, φαίνεται ότι φτάνουν στο τέλος τους. Οι δύο οργανώσεις επέδειξαν ωριμότητα και στις 23 Απριλίου ανακοίνωσαν ότι η διαδικασία της συμφιλίωσης οδηγεί στον σχηματισμό κοινής κυβέρνησης υπό τον Αμπάς, αποτελούμενης κυρίως από τεχνοκράτες.

Η συμφιλίωση θα οδηγήσει στην οργάνωση κοινών βουλευτικών και προεδρικών εκλογών. Στο ζήτημα της ειρηνευτικής διαδικασίας έχει συμφωνηθεί να ακολουθηθεί η γραμμή Αμπάς και οι συνομιλίες να συνεχιστούν πάνω στην παρούσα πολιτική φόρμουλα με επιδίωξη λύσης στηριγμένης στην πολιτική των δύο κρατών, συνεπώς με έργα αναπροσαρμογή της επικίνδυνης και ουτοπικής γραμμής της «Χαμάς» με

έμπρακτη αποδοχή της ρεαλιστικής πολιτικής που έχει υιοθετήσει από καιρό η «Φατάχ».

Στο εξωτερικό οι αντιδράσεις είναι διαφορετικές. Στο Ισραήλ ο Β. Νετανιάχου αντέδρασε αρνητικά, αν και η Υπουργός Δικαιοσύνης και Επικεφαλής των Διαπραγματεύσεων με τους παλαιστίνιους Τ. Λίβνι άφησε ανοικτό το παράθυρο για συνομιλίες σε κατοπινό στάδιο. Οι ΗΠΑ, αν και είδαν με σκεπτικισμό την νέα εξέλιξη, εντούτοις δείχνουν πιο κοντά στην άποψη Λίβνι, παρά σε αυτήν του Νετανιάχου.

Η ΕΕ στις 3 Ιουνίου χαιρέτισε τον σχηματισμό μιας παλαιστινιακής κυβέρνησης «εθνικής ενότητας», σημειώνοντας ότι πρόκειται για «ένα σημαντικό στάδιο στην διαδικασία της παλαιστινιακής συμφιλίωσης».

Σε ρεπορτάζ του ΑΠΕ-ΚΥΠΕ η επικεφαλής της διπλωματίας της ΕΕ Κάθριν Άστον δηλώνει τα εξής:

«Ενημερωθήκαμε για τη δημιουργία μιας παλαιστινιακής κυβέρνησης εθνικής ενότητας, της οποίας ηγείται ο πρωθυπουργός (Ράμι) Χαμντάλα. Είναι ένα σημαντικό στάδιο στην διαδικασία της παλαιστινιακής συμφιλίωσης. Η διαδικασία της παλαιστινιακής συμφιλίωσης αντιμετωπίζει πολλές προκλήσεις, αλλά δημιουργεί επίσης νέες ευκαιρίες για την ειρηνευτική διαδικασία, για την δημοκρατική ανανέωση και για τον παλαιστινιακό λαό στην Γάζα και στην Δυτική Οχθη».

Ταυτόχρονα εξέφρασε την ικανοποίησή της για τον διορισμό «ανεξάρτητων προσωπικοτήτων καθώς και τη δέσμευση του προέδρου της Παλαιστινιακής Αρχής Μαχμούντ Αμπάς όσον αφορά τη δέσμευση της κυβέρνησης για τον σεβασμό της αρχής των δύο κρατών, στην βάση των συνόρων του 1967, την αναγνώριση του νομίμου δικαιώματος του Ισραήλ στην ύπαρξη, την μη άσκηση βίας και τον σεβασμό στις προηγούμενες συμφωνίες. Η υποστήριξη της ΕΕ σε αυτήν την νέα παλαιστινιακή κυβέρνηση θα εξαρτηθεί από την προσήλωσή της σε αυτές τις πολιτικές και τις δεσμεύσεις».

Σύμφωνα με το ίδιο ρεπορτάζ, τον σχηματισμό της παλαιστινιακής κυβέρνησης εθνικής ενότητας χαιρέτισαν επίσης η Ρωσία και η Γαλλία. Η Μόσχα δήλωσε ότι «ο σχηματισμός μιας τεχνοκρατικής, ενωμένης κυβέρνησης στην Παλαιστίνη αποτελεί την κατάληξη των προσπαθειών που υποστηρίχθηκαν και αναλήφθηκαν πρόσφατα από τους ηγέτες της Φάταχ, της Χαμάς και άλλων κινημάτων και οργανώσεων προκειμένου να ξεπεραστούν οι διαφωνίες εκατέρωθεν. Θεωρούμε σημαντικό τα μέλη της

διεθνούς κοινότητας να δεχθούν με σεβασμό μια νέα κυβέρνηση εθνικής συμφωνίας στην Παλαιστίνη. Η ρωσική κυβέρνηση θα συνεργαστεί ενεργά με την νέα αυτή κυβέρνηση για την ανάπτυξη και την ενίσχυση των παραδοσιακά φιλικών ρωσοπαλαιστινιακών σχέσεων σε διάφορα επίπεδα».

Η Γαλλία από την πλευρά της με δηλώσεις του εκπροσώπου του γαλλικού Υπουργείου Εξωτερικών Ρομέν Ναντάλ δηλώνει επίσης θετική απέναντι στη νέα κυβέρνηση και «προτίθεται να συνεργαστεί με μια κυβέρνηση της Παλαιστινιακής Αρχής από την στιγμή που αυτή αρνείται την προσφυγή στην βία, δεσμεύεται υπέρ της ειρηνευτικής διαδικασίας και σέβεται τις συμφωνίες που έχουν συναφθεί, το οποίο αφορά την αναγνώριση του Ισραήλ.

Το Παρίσι λαμβάνει υπόψη του τις δεσμεύσεις της νέας αυτής κυβέρνησης και υπενθυμίζει την υποστήριξή του στην ενδοπαλαιστινιακή διαδικασία συμφιλίωσης αν οι δεσμεύσεις του προέδρου Αμπάς γίνουν σεβαστές. Η Γαλλία παραμένει προσηλωμένη στην διοργάνωση βουλευτικών και προεδρικών εκλογών στο σύνολο των Παλαιστινιακών Εδαφών όπως προβλέπεται από την συμφωνία συμφιλίωσης της 23ης Απριλίου. Ο τερματισμός της διαίρεσης των Παλαιστινιακών εδαφών θα αποτελέσει μια σημαντική πρόοδο προς τη λύση των δύο κρατών».

ΠΑΥΣΗ ΜΕ ΑΝΑΤΡΟΠΕΣ ΣΤΗ Μ. ΑΝΑΤΟΛΗ

2/5/2014

Το Daily Beast, ένα αμερικάνικο μέσο ενημέρωσης υποστηρίζει ότι ο αμερικανός ΥΠΕΞ Τ. Κέρι δήλωσε τα εξής στις 25 Απριλίου σε μια κλειστή συνάντηση ενός think tank στην Ουάσιγκτον: «η δημιουργία δύο κρατών είναι η μόνη ρεαλιστική λύση. Επειδή ένα ενιαίο κράτος θα μπορούσε ενδεχομένως να είναι είτε ένα κράτος απαρτχάιντ με τους πολίτες δεύτερης κατηγορίας, είτε ένα κράτος που θα καταστρέψει την ικανότητα του Ισραήλ να είναι εβραϊκό κράτος».

Στις 28 Απριλίου με σχετική δήλωσή του αρνήθηκε ότι το βράδυ της Δευτέρας αποκάλυψε το Ισραήλ «κράτος απαρτχάιντ», όπως επίσης αρνήθηκε ότι χρησιμοποίησε παρεμφερή όρο κατά τη διάρκεια μιας κατ`

ιδίαν συνάντησης την Παρασκευή. «Δεν πιστεύω, ούτε έχω ποτέ πει δημόσια ή κατ' ιδίαν ότι το Ισραήλ ήταν ένα κράτος απαρτχάντ ή ότι είχε την πρόθεση να γίνει. Εγώ δεν θα επιτρέψω η δέσμευσή μου προς το Ισραήλ να συζητηθεί από κανέναν, ειδικά για κομματικούς πολιτικούς σκοπούς» σύμφωνα με ρεπορτάζ στο ΑΠΕ της ίδιας μέρας.

Προηγήθηκε η ανακοίνωση της PLO και της «Χαμάς» για συνεργασία με στόχο την παλαιστινιακή ενότητα, τη διενέργεια εκλογών σε έξι μήνες, το σχηματισμό κυβέρνησης υπό τον Αμπάς από τεχνοκράτες και τη συνέχιση της διαπραγματευτικής διαδικασίας με το Ισραήλ. Η κυβέρνηση Νετανιάχου αντέδρασε πολύ έντονα στη συμφωνία των δύο οργανώσεων.

Ο υπουργός Οικονομίας Ν. Μπενέτ δήλωσε ότι «μια περίοδος έχει τελειώσει, μια άλλη έχει αρχίσει», υποστηρίζοντας ότι «πρέπει να δοθεί αυτονομία στους παλαιστινίους σε περιοχές της Δ. Όχθης, όπου ήδη ασκούν κάποιο έλεγχο, ενώ το υπόλοιπο 62% του εδάφους πρέπει να ενσωματωθεί σταδιακά στο Ισραήλ. Γνωρίζω ότι αυτό δεν είναι ελκυστικό όσο η λύση των δύο κρατών, αλλά είναι ρεαλιστικό» (Reuters, 29/4).

Ταυτόχρονα ο Υπουργός Άμυνας Γ. Ερντάν δήλωσε ότι «συνιστώ να αρχίσουν οι προετοιμασίες για την ενσωμάτωση στο Ισραήλ της περιοχής C, εκείνα τα μέρη που σε κάθε περίπτωση θα διαμένει εβραϊκός πληθυσμός». (Army Radio, 27/4, Reuters, 29/4).

Ο πρόεδρος Ομπάμα κάτω από το ενδεχόμενο μιας νέας κατάρρευσης των συνομιλιών δήλωσε ότι «η διοίκηση του θα συνεχίσει να προσφέρει εποικοδομητικές προσεγγίσεις» προσθέτοντας ότι «καμμία πλευρά δεν έχει την πολιτική θέληση να πάρει δύσκολες αποφάσεις, ως εκ τούτου, θα μπορούσε να υπάρχει η ανάγκη για μια παύση στις συνομιλίες».

Ο παλαιστίνιος πρόεδρος Μ. Αμπάς αξιοποίησε την ευκαιρία της Ημέρας Μνήμης του Ολοκαυτώματος των Εβραίων χαρακτηρίζοντας το «ως το χειρότερο έγκλημα κατά της ανθρωπότητας στη σύγχρονη ιστορία». Αναφερόμενος στη συμφωνία με τη Χαμάς εξήγησε ότι «η νέα κυβέρνηση ενότητας με τη «Χαμάς» αναγνωρίζει το Ισραήλ και καταδικάζει την τρομοκρατία, ενώ η PLO μόνη και όχι η νέα κυβέρνηση θα έχει την ευθύνη των διαπραγματεύσεων με το Ισραήλ» (<http://www.haaretz.com/jewish-world>, 29/4/2014).

Από το σύνολο των εξελίξεων θεωρώ ότι η συνεργασία της PLO με τη «Χαμάς» πάνω στις προϋποθέσεις που ανακοίνωσε ο Μ. Αμπάς συνιστά μια

θετική αλλαγή. Η ενσωμάτωση της «Χαμάς» στην ειρηνευτική διαδικασία είναι προτιμότερη παρά το περιθώριο στο οποίο βρίσκεται εξαιτίας της λανθασμένης προσέγγισης που για χρόνια είχε πρώτα με την άρνηση αναγνώρισης του κράτους Ισραήλ και δεύτερο, με τη γενικότερη άρνησή της απέναντι στη διαδικασία επίλυσης του μεσανατολικού.

Ίσως η άποψη Ομπάμα «για μια παύση στις συνομιλίες» να είναι η λογική συνέχεια μιας πραγματικότητας που δεν έχει οδηγήσει σε συγκλίσεις στο 9μηνο χρονοδιάγραμμα που έθεσε ως στόχο κατάληξη των συνομιλιών ο Τ. Κέρι. Οι βασικοί παίκτες συσκέπτονται, αξιολογούν τα δεδομένα και θα επανέλθουν στο τραπέζι του διαλόγου, αν και οι ελπίδες για ουσιώδη κατάληξη ολοένα και συμπιέζονται.

«ΔΥΣΚΟΛΕΣ ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ» ΓΙΑ ΝΕΤΑΝΙΑΧΟΥ 6/3/2014

Από το αθηναϊκό «Βήμα» στις 4 Μαρτίου 2014: «Να λάβει «δύσκολες αποφάσεις» προκειμένου να επιτευχθεί η ειρήνη με τους Παλαιστίνιους, κάλεσε τον πρωθυπουργό του Ισραήλ Μ. Νετανιάχου ο πρόεδρος των ΗΠΑ Μπαράκ Ομπάμα, κατά την έναρξη της συνάντησής τους στον Λευκό Οίκο. Ο αμερικανός πρόεδρος σημείωσε ότι η διορία για την ολοκλήρωση των απευθείας ειρηνευτικών διαπραγματεύσεων με τους Παλαιστίνιους πλησιάζει. *«Πρέπει να λάβετε κάποιες δύσκολες αποφάσεις»* είπε ο Μ. Ομπάμα.

Από την πλευρά του ο Μ. Νετανιάχου εξέφρασε την εκτίμηση ότι σε αντίθεση με την χώρα του, οι Παλαιστίνιοι δεν έχει κάνει τα απαραίτητα για αυτό το θέμα. *«Προς το παρόν, το Ισραήλ έχει διαλύσει»* οικισμούς και έχει απελευθερώσει εκατοντάδες Παλαιστίνιους «τρομοκράτες» σχολίασε ο Νετανιάχου. *«Το Ισραήλ έκανε ότι έπρεπε, όμως λυπάμαι που το λέω, οι Παλαιστίνιοι δεν έχουν κάνει το ίδιο»* συνέχισε ο ίδιος.

Απο ρεπορτάζ στο on line Reuters, 4 Μαρτίου 2014, αμέσως μετά τη συνάντηση Ομπάμα-Νετανιάχου στον Λευκό Οίκο τα εξής:

Το σχόλιο από τον Netanyahu: "The Israeli people expect me to stand strong against criticism and pressure...And I, as the prime minister of Israel, will do whatever I must do to defend the Jewish state."

Η ουσία της θέσης του ισραηλινού πρωθυπουργού: «Netanyahu told Obama that Jewish history taught Israelis that "the best way to guarantee peace is to be strong».

Οι εφημερίδες αποτυπώνουν με έναν ευκρινή τρόπο το νέο τοπίο στις σχέσεις ΗΠΑ-Ισραήλ και κατ' επέκταση τις σχέσεις Παλαιστινίων-Ισραήλ. Δυστυχώς, ο Νετανιάχου παραμένει προσκολλημένος σε αναλύσεις που δεν βοηθούν στην πρόοδο των συνομιλιών.

Δυστυχώς, αυτά τα ελάχιστα που ζητούν οι παλαιστίνιοι, φαίνονται στον Νετανιάχου, πολλά και ως εκ τούτου παραμένει πιστός στην πεποίθησή του ότι τα τετελεσμένα θα «λύσουν» το πρόβλημα μέσω της στρατιωτικής ισχύος της χώρας του εις βάθος χρόνου. Είναι γνωστό ότι ο Ομπάμα δεν συμφωνεί με τον Νετανιάχου αλλά είναι επίσης γνωστό ότι τα όρια μέσα στα οποία κινείται ο αμερικανός πρόεδρος δεν είναι απεριορίστα, καθώς το εβραϊκό λόμπυ παραμένει κλειδί για σοβαρές αποφάσεις της κυβέρνησης στην Ουάσιγκτον.

Η φράση Νετανιάχου ότι «το Ισραήλ έκανε ότι έπρεπε, όμως λυπάμαι που το λέω, οι Παλαιστίνιοι δεν έχουν κάνει το ίδιο» μάλλον ακούγεται ως παρερμηνεία των πραγμάτων, αν σκεφθεί κανείς τις συνεχείς επεκτάσεις των εβραϊκών οικισμών στα ανατολικά της Ιερουσαλήμ και τη συνεχή αγνόηση της διεθνούς κοινότητας επί του θέματος.

Ασφαλώς η θέση για ασφάλεια και σταθερότητα του ισραηλινού κράτους είναι απολύτως σωστή, αλλά αυτό επιτυγχάνεται μέσα από «δύσκολες αποφάσεις» μέσα από τη λύση των δύο κρατών σε συνθήκες ασφάλειας και για το κράτος του Ισραήλ και για εκείνο των Παλαιστινίων. Η παράταση της εκκρεμότητας δημιουργεί κινδύνους και είναι πάνω σε αυτήν την επικίνδυνη ρευστότητα που επενδύουν διάφορες ομάδες εξτρεμιστών για επιθέσεις κατά του Ισραήλ.

Συνεπώς, η επίλυση του μεσανατολικού που θα εγγυάται τα ζωτικά συμφέροντα των δύο πλευρών, θα συμβάλει στην δημιουργία συνθηκών ασφάλειας και για το κράτος του Ισραήλ και το κράτος της Παλαιστίνης. Είναι σημαντικό στη διεθνή σκηνή να είσαι δυνατός. Είναι όμως εξίσου σημαντικό να είσαι και ειρηνοποιός όπως έδειξε με το προσωπικό του παράδειγμα ο Γ. Ράμπιν.

Ο αμερικανός ΥΠΕΞ Τ. Κέρι δήλωσε στις 19 Ιουλίου στο Αμμάν ότι «έχω την ευχαρίστηση να ανακοινώσω ότι καταλήξαμε σε μια συμφωνία που δημιουργεί μια βάση για την επανέναρξη των άμεσων διαπραγματεύσεων για το τελικό καθεστώς ανάμεσα στους Παλαιστίνιους και τους Ισραηλινούς. Η συμφωνία αυτή, βρίσκεται ακόμη στην διαδικασία οριστικοποίησης».

Έτσι ο επικεφαλής παλαιστίνιος διαπραγματευτής Σάεμπ Ερεκάτ και η ισραηλινή Υπουργός Δικαιοσύνης Τζίπι Λίβνι θα μεταβούν στην Ουάσινγκτον στο τέλος Ιουλίου για να αρχίσουν τις διαπραγματεύσεις.

Ο Τζον Κέρι στις 30 Ιουνίου στην τέταρτη στη σειρά επίσκεψή του στη Μ. Ανατολή, έκανε λόγο για «πραγματική πρόοδο», ενώ ο Φρανκ Λόουενστιν, ένας από τους συνεργάτες Κέρι, έμεινε στην περιοχή για συνέχιση των επαφών επί του εδάφους. Στόχος ήταν να ετοιμαστεί ένα κείμενο που θα βοηθήσει στην επανάληψη των διαπραγματεύσεων. Σύμφωνα με διάφορα δημοσιεύματα φαίνεται πως η πρωτοβουλία βασίζεται στα εξής στοιχεία:

Διαπραγματεύσεις για έξι ως εννέα μήνες,

μερικος συμβιβασμός των παλαιστινίων στο ζήτημα των οικισμών με πάγωμα της οικοδόμησης οικισμών από το Ισραήλ έξω από τα όρια των ήδη υφισταμένων οικισμών στη Δυτική Όχθη,

το Ισραήλ να απελευθερώσει 103 Παλαιστίνιους οι οποίοι κρατούνται από την εποχή των συμφωνιών του Όσλο, (1993),

οικονομική ενίσχυση της αναπτυξιακής διαδικασίας στη Δυτική Όχθη μέσα από χρηματοδοτικά προγράμματα με έμφαση στην τεχνολογία και τον τουρισμό.

Δύο γεγονότα συνέβαλαν στην επιτυχή προσπάθεια Κέρι.

Πρώτο και σημαντικότερο, η συνεπής εργασία της Ομάδας Κέρι, η επιμονή για πρόοδο με συνεχείς επισκέψεις, και, η εισαγωγή μιας νέας μεθόδου που θα αποκολλούσε την διαδικασία από το προηγούμενο στάδιο της πλήρους απραξίας, και,

δεύτερο, η δημοσιοποίηση νέων κανονισμών που υιοθέτησε η ΕΕ για το Ισραήλ στις 17 Ιουλίου και οι οποίοι αποκλείουν οποιαδήποτε χρηματοδότηση σε προγράμματα που θα περιλαμβάνουν περιοχές πέραν των συνόρων του Ισραήλ όπως ήταν το 1967.

«Οι κανονισμοί θα ισχύσουν για προγράμματα όλων των ειδών από ερευνητικά κέντρα και πανεπιστήμια, μέχρι τον αθλητισμό και τις ιδιωτικές εταιρείες και πρωτοβουλίες και αποκλείουν τη Δυτική Όχθη, την Ανατολική Ιερουσαλήμ, τη Λωρίδα της Γάζας και τα Υψώματα Γκολάν» (ρεπορτάζ Β. Αρεταίος, Εφ/δα «Πολίτης», 18 Ιουλίου).

Η πρωτοβουλία Κέρι που συνδυάστηκε με πέντε επί τόπου επισκέψεις σε χρονικό διάστημα λιγότερο από πέντε μήνες στην ηγεσία του αμερικάνικου ΥΠΕΞ, και το σαφές μήνυμα της ΕΕ προς το Ισραήλ μέσω των κανονισμών για τα προγράμματα που ερμηνεύετε καθαρά ως «προχωρήστε σε συμβιβασμό με τους παλαιστίνιους», έφεραν το πρώτο αποτέλεσμα -νέες συνομιλίες ανάμεσα σε Λίβνι και Ερεκάτ.

Οι δυσκολίες παραμένουν. Ωστόσο, το βήμα μπροστά μετά από τρία χρόνια μηδενικής επικοινωνίας είναι σημαντικό. Οι συνομιλίες διαθέτουν ρεαλιστική βάση για να μπου στα πιο δύσκολα.

ΙΣΡΑΗΛ: ΤΟ ΣΚΗΝΙΚΟ ΤΗΣ ΕΣΩΣΤΡΕΦΕΙΑΣ 5/1/2013

Η ΕΕ εξέφρασε την αντίθεσή της στα σχέδια του Ισραήλ να κτίσει νέους οικισμούς στη Δυτική Όχθη του Ιορδάνη μέσω των συμπερασμάτων που υιοθετήθηκαν στο Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων οι ΥΠΕΞ στις 12 Δεκεμβρίου ζητώντας «άμεσες και ουσιαστικές διαπραγματεύσεις χωρίς προϋποθέσεις, προκειμένου να επιτευχθεί μια βιώσιμη λύση στη Μέση Ανατολή».

Το Συμβούλιο Εξωτερικών Υποθέσεων της ΕΕ θεωρεί ότι η απόφαση του Ισραήλ για νέους οικισμούς, συμπεριλαμβανομένης της Ανατολικής Ιερουσαλήμ, ιδιαίτερα στην περιοχή Ε1 «υπονομεύουν τη βιωσιμότητα ενός παλαιστινιακού κράτους». Κάλεσαν ταυτόχρονα την ηγεσία των

Παλαιστινίων «να χρησιμοποιήσει με εποικοδομητικό τρόπο το νέο καθεστώς του παρατηρητή κράτους-μη μέλους στα Ηνωμένα Έθνη και να μην λαμβάνουν μέτρα που θα μπορούσαν να επιδεινώσουν την έλλειψη εμπιστοσύνης με το Ισραήλ», ενώ κατάγγειλαν ως «απαράδεκτες» δηλώσεις των ηγετών της Χαμάς που αρνούνται το δικαίωμα ύπαρξης του Ισραήλ.

Στις 19 Δεκεμβρίου ο Ντανιέλ Ζάιντεμαν, επικεφαλής της μη κυβερνητικής οργάνωσης «Terrestrial Jerusalem» δήλωσε ότι «ο αναπληρωτής δήμαρχος της Ιερουσαλήμ με ενημέρωσε για την έγκριση των 2.610 κατοικιών στον Γκιβάτ Χαματός», το πρώτο εποικιστικό σχέδιο που εγκρίνεται στην Ανατολική Ιερουσαλήμ από το 1997 (εφ/δα «ο Φιλελεύθερος», 19/12/12).

Σε λίγες ημέρες οι ισραηλινοί θα πάνε στις κάλπες για πρόωρες βουλευτικές εκλογές. Τα προγνωστικά ευνοούν τον σημερινό πρωθυπουργό Β. Νετανιάχου καθώς ο σημερινός συνασπισμός φαίνεται να κερδίζει την πλειοψηφία στην Κνεσσέτ. Η αστυνομική έρευνα για σκάνδαλα κατά του Υπουργού Εξωτερικών, και στενού συνεργάτη του πρωθυπουργού, Α. Λίμπερμαν δεν φαίνεται να διαφοροποιεί το σκηνικό.

Το δίπολο, όπως έχει σχηματιστεί την τελευταία διετία φαίνεται να ευνοεί τον Β. Νετανιάχου. Όσο η ηγεσία της «Χαμάς» διατηρεί την τυφλή ρητορική της για μη αναγνώριση του κράτους του Ισραήλ, άλλο τόσο ευνοεί την ισχυρή παρουσία Νετανιάχου, καθώς η αλληλεπίδραση είναι σχεδόν αυτόματη.

Δυστυχώς, η απουσία πραγματικών συνομιλιών, ευνοεί δύο πόλους που αγωνίζονται σε λάθος κατεύθυνση. Έτσι αδικούνται οι μετριοπαθείς φωνές όπως ο ηγέτης της παλαιστινιακής Φατάχ Α. Αμπάς και ταυτόχρονα οπισθοχωρεί η πιο μετριοπαθής ηγεσία των ισραηλινών που ακολουθεί τα βήματα του Γ. Ράμπιν. Το ίδιο συμβαίνει και με την τυχοδιωκτική πολιτική που ακολουθεί η ηγεσία του Ιράν: απειλεί με πόλεμο το Ισραήλ, άρα στρώνει το χαλί στην εσωστρέφεια των ισραηλινών και στην επιδοκίμασία όσων θεωρούνται ισχυρά χαρτιά για τη σύγκρουση, και όχι όσων θεωρούνται ισχυρά χαρτιά για την ειρηνευτική διαδικασία της επίλυσης του μεσανατολικού.

Το «Λικούντ» του Β. Νετανιάχου προηγείται στις δημοσκοπήσεις. Η επιστροφή της Τ. Λίβνι στην πολιτική αρένα δεν φαίνεται να δίνει ιδιαίτερη ώθηση στην «Καντίμα», ενώ το Εργατικό Κόμμα χάνει διαρκώς το

ρυθμιστικό του ρόλο, καθώς αγωνίζεται για τη διατήρησή του στην εκλογική σκηνή χωρίς ιδιαίτερες φιλοδοξίες όπως στα σημαντικά χρόνια των Γ. Ράμπιν και Σ. Πέρεζ- η αποχώρηση Ε. Μπάρακ περνά πρακτικά απαρατήρητη. Η πτώση των Εργατικών και η διάσπασή τους έδωσε ισχύ στο Λικούντ και στην πολιτική της επιβολής. Δεν γεννιούνται κάθε μέρα Γ. Ράμπινς!

ΔΕΚΑ ΒΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΗ Μ. ΑΝΑΤΟΛΗ 12/1/2009

Η επίθεση ισραηλινών δυνάμεων στη Λωρίδα της Γάζας επαναφέρει στη διεθνή ατζέντα το ζήτημα της συνολικής επίλυσης του μεσανατολικού. Είναι γνωστό πόσο δύσκολη προσπάθεια είναι, όλοι γνωρίζουμε ότι εκεί δοκίμασαν και απέτυχαν οι μεγάλοι του είδους. Από το Ισραήλ ο Γ. Ράμπιν, ο Σ. Πέρεζ. Ο Α. Σιαρόν, ο Ε. Όλμπερτ. Από την πλευρά των παλαιστινίων απέτυχε ο ιστορικός τους ηγέτης Γ. Αραφάτ και τώρα προσπαθεί χωρίς κάποια επιτυχία ο πρόεδρος της Παλαιστινιακής Αρχής Α. Αμπάς. Ασφαλώς πολλοί παράγοντες παίζουν ρόλο σε μια ειρηνευτική συμφωνία.

Πολλά σημεία χρειάζονται «επεξεργασία»: βούληση, αξιόπιστα πρόσωπα, χρόνος, επιμονή, λεπτομερείς συμφωνίες, μεταβατικές ρυθμίσεις κλπ. Ωστόσο, ορισμένα στοιχεία μιας διευθέτησης εκτιμώ ότι είναι τα κρίσιμα για να υπάρχουν προϋποθέσεις επίλυσης.

Ως παραδείγματα αναφέρω τα πιο κάτω:

A. Οι παλαιστίνιοι έχουν το αναφαίρετο δικαίωμα να έχουν το δικό τους ανεξάρτητο κράτος. Αυτό είναι το κλειδί για τη συνολική ειρήνη.

B. Επίσης αναφαίρετο είναι το δικαίωμα του κράτους του Ισραήλ να ζει σε συνθήκες ασφάλειας και σταθερότητας.

Γ. Ένα παλαιστινιακό κράτος δίπλα σε εκείνο του Ισραήλ αποτελούν τους αναγκαίους όρους που θα οδηγήσουν σε μόνιμη λύση.

Δ. Είναι εφικτός στόχος η Ιερουσαλήμ να παραμείνει πρωτεύουσα του κράτους του Ισραήλ και ο ανατολικός της τομέας να γίνει πρωτεύουσα του Παλαιστινιακού κράτους.

Ε. Η εδαφική έκταση του κράτους των Παλαιστινίων χρειάζεται να έχει ενότητα και να υπηρετεί τις ανάγκες των παλαιστινίων για συνοχή και ανάπτυξη. Άρα χρειάζεται πολύ σοβαρή αναπροσαρμογή εδαφών υπέρ των παλαιστινίων.

ΣΤ. Μείζον θέμα παραμένει εκείνο των οικισμών που έχει αναπτύξει το Ισραήλ σε περιοχές που θα επιστραφούν στους παλαιστινίους. Είναι αυτονόητο καθήκον του Ισραήλ να τερματίσει την ανάπτυξή τους και μέσα από συμφωνίες να διαλύσει οικισμούς που βρίσκονται στα κεντρικά σημεία που θα ενταχθούν μέσα στα όρια ενός μελλοντικού παλαιστινιακού κράτους. Οι αντιδράσεις που υπήρξαν από εποίκους στο παρελθόν δεν απαλλάσσουν την κυβέρνηση του Ισραήλ από την ευθύνη της επίλυσης του ζητήματος.

Ζ. Ακραίες ομάδες παλαιστινίων επιτίθενται στο Ισραήλ με τυφλές επιθέσεις κατά αμάχων σε λεωφορεία, καφετέριες κλπ. Αυτή η πρακτική υπονομεύει το κλίμα διαπραγμάτευσης. Η απαράδεκτη αυτή πρακτική μπορεί να τερματιστεί με αναζωογόνηση της ειρηνευτικής διαδικασίας και με επίτευξη συνολικής λύσης. Η ειρήνη θα αποσταθεροποιήσει τη τυφλή βία.

Η. Είναι σαφές ότι το Ισραήλ χρειάζεται να παρουσιάσει ισχυρή θέληση ώστε να δώσει έδαφος και να κερδίσει ασφάλεια. Οι παλαιστίνιοι να δείξουν αποφασιστικότητα ώστε να κερδίσουν εδάφη και να τα «ανταλλάξουν» με σταθερότητα και καλή γειτονία με το Ισραήλ.

Θ. Ο ρόλος μεγάλων αραβικών κρατών είναι σημαντικός για να επιτευχθεί ισορροπία συμφερόντων στην περιοχή και η οικονομική υποστήριξη μιας πορείας επίλυσης.

Ι. Σήμερα επείγει να συμφωνηθεί εκχειρία ανάμεσα στα ενδιαφερόμενα μέρη και η δουλειά που κάνει η Αίγυπτος, η ΕΕ και ο ΟΗΕ φαίνεται ότι βοηθά. Ας ελπίσουμε ότι θα δημιουργηθεί ακόμα πιο μεγάλη κινητικότητα που θα φέρει την ανανέωση της ειρηνευτικής προσπάθειας στην Μ.

Ανατολή

ΛΩΡΙΔΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΙΡΗΝΗ, 29/12/2008

Το Ισραήλ επανέλαβε την παλιό του εαυτό με νέα αεροπορική επίθεση κατά θέσεων της «Χαμάς» στις 27 Δεκεμβρίου. Σύμφωνα με διεθνή πρακτορεία, υπάρχουν τουλάχιστον 270 νεκροί και εκατοντάδες τραυματίες. Την προηγούμενη νύκτα ρουκέτες από σημεία που ελέγχει η «Χαμάς» κτύπησαν το Ισραήλ.

Η ΥΠΕΞ του Ισραήλ και επίδοξη πρωθυπουργός της χώρας Τ. Λίβνι δήλωσε ότι «δυστυχώς η «Χαμάς» ελέγχει τη Λωρίδα της Γάζας και η «Χαμάς» αποφάσισε να βάλει στο στόχαστρο το Ισραήλ, αυτό θα το σταματήσουμε».

Από την πλευρά του, ο πρόεδρος της παλαιστινιακής αρχής Μ. Αμπάς κάλεσε τη «Χαμάς» που ελέγχει τη Λωρίδα της Γάζας, σε έναν ενδοπαλαιστινιακό διάλογο με στόχο τη συμφιλίωση.

Το ΣΑ του ΟΗΕ αφού εξέφρασε «έντονη ανησυχία» για τις εξελίξεις, ζήτησε την «ανανέωση της εκεχειρίας» ανάμεσα στο Ισραήλ και τη «Χαμάς».

Για δεκαετίες το σκηνικό αυτό επαναλαμβάνεται συχνά. Με άλλα ονόματα στη θέση του πρωταγωνιστή αλλά με τους ίδιους πάνω κάτω ρόλους στο πεδίο της ένοπλης σύγκρουσης. Είναι προφανές ότι η «Χαμάς» με τις απόψεις της έκανε πιο δύσκολη την προσπάθεια των παλαιστινίων, αφαίρεσε πόντους από τη διαπραγματευτική ικανότητα του προέδρου Μ. Αμπάς, περιόρισε τη διεθνή αλληλεγγύη στους παλαιστινίους και εν τέλει περιέπλεξε την ειρηνευτική διαδικασία. Τι σημαίνει αυτό; Επειδή η «Χαμάς» έχει άδικο, μήπως αυτό σημαίνει ότι έχει δίκαιο το Ισραήλ;

Το ερώτημα είναι η ίδια η ουσία της διαπάλης στη Μ. Ανατολή. Κατά την άποψή μου, είναι η αδιαλλαξία του Ισραήλ που εκτρέφει τον φαύλο κύκλο της σύγκρουσης, είναι οι κυβερνήσεις του Ισραήλ που «άδειασαν» όλες τις προηγούμενες ειρηνευτικές προσπάθειες και απέρριψαν τα ολοένα και πιο συρρικνωμένα αιτήματα των παλαιστινίων.

Αυτή η πολιτική έσπρωξε περισσότερους παλαιστινίους από τη μετριοπαθή πολιτική του Αμπάς στην ανεδαφική πολιτική της «Χαμάς». Ο Μ. Αμπάς

δεν μπόρεσε να ανανεώσει την ελπίδα για την ειρήνη, γι' αυτό η «Χαμάς» ψάρεψε στην απελπισία. Δυνάμωσε για δύο κυρίως λόγους:

πρώτο και σπουδαιότερο γιατί οι παλαιστίνιοι δεν είδαν φως στην άκρη της σήραγγας και,

δευτερευόντως εξαιτίας της κατάστασης που άφησε πίσω της η «Φατάχ».

Το Ισραήλ φέρει την κύρια ευθύνη γιατί κόλλησε η διαπραγματευτική προσπάθεια. Συνεπώς η «Χαμάς» δεν έπεσε από τον ουρανό, αποτελεί «σύμπτωμα» ενός αδιεξόδου και ο διάλογος της διεθνούς κοινότητας μαζί της αποτελεί μια εξέλιξη που μπορεί να βοηθήσει στην προσπάθεια για να τεθεί τέρμα σε αυτό τον φαύλο κύκλο της αιματοχυσίας.

Η «Χαμάς» κτυπά το Ισραήλ και το Ισραήλ ανταποδίδει στο πολλαπλάσιο, εφαρμόζοντας παράλληλα έναν μεσαιωνικού τύπου αποκλεισμό στη Λωρίδας της Γάζας. Όσο η «Χαμάς» θα παραμένει διεθνώς απομονωμένη, άλλο τόσο θα βρίσκει έδαφος στις πολιτικές της απελπισίας. Η διεθνής νομιμοποίηση και ο διάλογος μαζί της μπορεί να βοηθήσουν σε βήματα προόδου. Δεν δίδαξε τίποτα η ανάλογη περίπτωση της Συρίας;